

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 4/2026

Duben 2026

Proč je čtvrtek zelený a sobota bílá

Liturgie Velikonočního tridua se vyvíjela už od prvních staletí. Dodnes se některé zvyky, jako Boží hrob či zahalování křížů, nezachovávají ve všech zemích stejně. Liturgické symboly Velikonoc i to, že postní období nesouvisí jen s přípravou na Velikonoce, nám přiblížil odborník na liturgiku Štefan Fábry.

Uspořádání Velikonočního tridua, tedy připomínky Kristova utrpení, smrti a zmrtvýchvstání, není náhodné. „Velikonoční triduum, jak ho známe dnes, časově kopíruje události Poslední večeře, ukřižování, pohřbení i zmrtvýchvstání Ježíše tak, jak je zachovaly zprávy evangelií. Zásadní je zpráva o sobotě: ukřižování se odehrálo den před ní, protože po Ježíšově ukřižování Židé požádali Piláta, aby nechal mrtvé sejmout z křížů, jelikož začínalo slavení sabatu. Slavení Poslední večeře bylo pravděpodobně v předvečer dne ukřižování, a tak se dostáváme ke čtvrtečnímu večeru. Prázdný Ježíšův hrob nacházejí ženy, které chtěly pomazat jeho tělo, první den týdne, tedy v neděli. Z toho je jasné, že Ježíš vstal z mrtvých v noci ze soboty na neděli, a proto křesťané považují za Den Páně právě neděli,“ vysvětluje liturgista.

Výročí velikonočních událostí se považuje za „neděli všech neděl“. „Každá neděle je považována za Velikonoce týdne a Velikonoční neděle za neděli všech nedělí roku. Zpočátku, do čtvrtého století, křesťané slavili velikonoční události v jediné bohoslužbě, při níž si připomněli všechny události popsané v evan-

geliích. Slavení Velikonoc tedy nebylo rozděleno na tři dny jako dnes.“ A protože nejdůležitější je Kristovo zmrtvýchvstání, Neděle Pánova zmrtvýchvstání je nejvýznamnějším svátkem Církve.

Zelený čtvrtek souvisí více s pokáním než s barvou

Ačkoli je Zelený čtvrtek ještě posledním dnem postního období, večerní mši už začíná slavení Velikonočního tridua. „Triduem označujeme pátek a sobotu Svatého týdne a Velikonoční neděli, ale podle židovského vnímání času den končil západem slunce a nový začínal soumrakem v předvečer. Proto večerní mše Zeleného čtvrtka už liturgicky patří do Velikonočního tridua, podobně jako například sobotní večerní mše patří do neděle.“

Zvláštností tohoto dne jsou dvě mše. „Při Poslední večeři v předvečer ukřižování Ježíš ustanovil dvě svátosti – Eucharistii a kněžství. To si Církev připomíná v těchto dvou mších: večerní mše na památku Pánovy Poslední večeře se soustředí na ustanovení Eucharistie, dopolední na svátost kněžství.“

Přesný původ názvu Zelený čtvrtek dnes s jistotou neznáme. Existují tři vysvětlení:

Zelená barva může odkazovat na hořké byliny, které se jedly při židovské velikonoční večeři s pečeným beránkem.

Druhé vysvětlení souvisí s pokáním veřejných hříšníků v postní době. Ti na Popeleční středu přijali znamení popela, vykonali pokání a před samotným slavením Velikonoc, obvykle ve čtvrtek Svatého týdne, dostávali rozžehšení. Suché ratolesti znovu naroubované na vinný kmen – Krista – se zazelenaly.

Pravděpodobně však název vznikl jazykovou záměnou ze staroněmeckého slovesa grienen (plakat, křivit ústa v nářku) na grün (zelený), což souviselo s pokáním v tento den.

Prázdný svatostánek, tichý varhan i zvony

Tyto zvyky mají symbolický význam. Prázdný svatostánek představuje novost Eucharistie, její ustanovení si křesťané připomínají. Starý chléb byl odstraněn a použila se mouka z nové úrody – znamení novosti a čistoty. Podobně se při

večerní mši na Zelený čtvrtek svatostánek vyprázdní a zůstává prázdný až do Velikonoční vigilie. Naznačuje to Ježíšovo uvěznění a pohřbení.

Slavení tridua je spojeno s tichem. „Starověcí křesťané jím vyjadřovali, že Král Kristus trpí, umírá a je pohřben. Jde o takzvaný půst uší.“ Zvony a varhany se znovu rozezní až při vigilii, a o to slavnostněji.

Od páté neděle postní se zahalovaly kříže a obrazy Kristova utrpení – šlo o „půst očí“. Po skončení čtvrteční liturgie se odkládají oltářní plachty, svíce i kříž – znamení Ježíšova odchodu do Getsemanské zahrady.

Součástí Zeleného čtvrtka je také obřad umývání nohou. Gesto Kristovy služby upravil papež František: dnes se mohou zapojit nejen muži, ale i ženy, aby se lépe vyjádřila jednota a rozmanitost Církve.

Jediný den, kdy se neslaví eucharistie

Na Velký pátek se Eucharistie neslaví – na památku toho, že Ježíš zemřel. Bohoslužba zahrnuje čtení pašíjí, uctění kříže a přijímání hostií proměněných na Zelený čtvrtek.

Obřady začínají prostrací – kněží si lehnou tváří k zemi jako výraz nejhlubší pokory. Liturgie zná rozdíl mezi úklonou (projev úcty) a pokleknutím (adorace). Před křížem se pokleká v tomto období jako výraz úcty k Ježíšově oběti.

Římský misál zná dvě formy uctění kříže – se zahaleným i odhaleným křížem. Obě jsou rovnocenné. V některých zemích se připravuje Boží hrob nebo se koná slavnostní eucharistický průvod po vigilii.

Devět čtení

Velikonoční vigilie začíná požehnáním ohně a velikonoční svíce – symbolu života a zmrtvýchvstání. Následuje slavnostní zpěv Exsultet.

Poté přichází bohoslužba slova: sedm starozákonních čtení, epištola a evangelium. Starozákonní texty shrnují dějiny spásy – od stvoření světa přes povolání Abraháma a vyjití z Egypta (to se nikdy nevynechává) až po prorocká zaslíbení o Mesiáši.

Při zpěvu Gloria se rozezní varhany a zvony, rozsvítí se světla a oltář se slavnostně ozdobí. Zazní také Aleluja, které se od Popeleční středy nepoužívalo.

Nejdůležitější křestní termín roku

Velikonoční vigilie je nejvýznamnějším křestním termínem roku. Původně totiž postní období nebylo přípravou na Velikonoce, ale na přijetí křtu. Katechumeni se připravovali během postních nedělí a právě o Velikonocích přijímali iniciační svátosti.

Název Bílá sobota pravděpodobně pochází z toho, že nově pokřtění oblékali bílá roucha, která nosili po celý velikonoční oktáv. Při křtu skutečně odkládali staré šaty a oblékali nové – jako symbol nového života v Kristu.

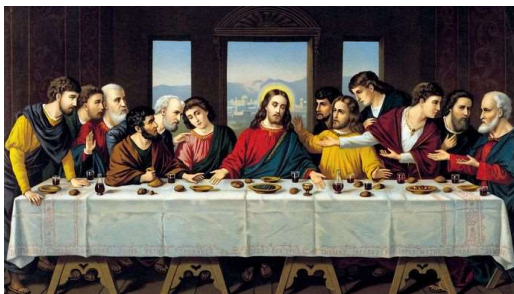
(podle KN)

Jak slavil Ježíš Velikonoce

Z Bible víme, že Ježíš zemřel v době židovských Velikonoc – Pesachu. Víme také, že noc před svým utrpením večeřel s učedníky. Sederová večeře je součástí židovského Pesachu dodnes. Možná i proto ji stále více křesťanů začleňuje do vlastních velikonočních tradic. Byla to však opravdu forma večeře, o které čteme v Písmu?

Bible je tak trochu jako napínavá detektivka. Máme zde čtyři svědky – Jana,

Marka, Matouše a Lukáše – kteří nám každý svým způsobem zanechali svědectví o Bohočlověku jménem Ježíš. Jsou to svědci z různých sociálních skupin (byl mezi nimi výběrčí daní, lékař, syn rybáře i zámožný mladík z významné židovské rodiny), různého věku a s různým vztahem k Ježíšovi. Jan ho znal osobně a byl jeho milovaným učedníkem (srov. Jan 13,23; 21,7;

21,20); Matouš ho poznal ještě jako Lévi během své celní kariéry, kterou opustil, aby ho mohl následovat (srov. Mk 2,14); Marek byl podle tradice

synovcem svatého Petra; Lukáš se o Ježíši dozvídal zejména od svatého Pavla, kterého doprovázel na cestách (srov. 2 Tim 4,11).

A každý z těchto čtyř mužů nám zanechal vlastní zprávu o tom, jak mohla probíhat Poslední večeře.

Tři „zprávy“ – evangelia podle Matouše, Marka a Lukáše – které nazýváme synoptická, jsou si poměrně podobná. Poněkud odlišnou verzi Poslední večeře nacházíme v Janově evangeliu.

Pojďme tedy s biblistou Františkem Trstenským pátrat, jak to mohlo být.

Podle synoptiků

„Všichni čtyři evangelisté se shodují v tom, že Ježíš zemřel v pátek a večer před svou smrtí měl se svými apoštoly rozlučkovou večeři. Podle synoptiků ji Ježíš slavil podle předpisů židovské velikonoční večeře (srov. Mk 14,12–14),“ přibližuje František Trstenský.

Jak to mohlo vypadat?

„Prvním krokem byla příprava velikonočního beránka. Podle Lk 22,7–13 tím Ježíš pověřil dva své apoštoly – Petra a Jana. Jejich úkolem bylo koupit ročního, bezvadného beránka, přivést ho do chrámu. Jeden z nich beránka zabil a jeho krev zachytili kněží. Poté stáhli kůži, přičemž jim mohli pomoci levité,“ popisuje biblista.

„Beránka potom rozřezali, vybrali tuk, který odevzdali kněžím. Beránek měl zůstat celý, to znamená, že se mu nelámaly kosti. Zabíjeli se odpoledne mezi 14.30 a 17.00, nejpozději do soumraku. Maso pak odnesli do domu, kde byla připravena místnost.“ Úkolem učedníků bylo beránka upéct a přenést do horní místnosti domu. Stolování tradičně vedl otec rodiny nebo hlava společenství – v tomto případě Ježíš Kristus.

„Nemáme dnes dostatek informací, abychom přesně zrekonstruovali průběh sederu, jak se židovská velikonoční večeře nazývá. V knize Exodus 12,8 jsou však zachyceny tři důležité prvky: upечený beránek, nekvašený chléb a hořké byliny,“ vysvětluje Trstenský. „Na základě příkazu v Ex 12,26–28 byla součástí večeře i hagada – vyprávění příběhu o vysvobození Izraelitů z egyptského otroctví.“

Podle Jana

„Pozorný čtenář si všimne, že Janovo evangelium představuje věci jiným způsobem,“ říká František Trstenský. Klíčový je detail z Jan 18,28: „Od Kaifáše vedli Ježíše do místodržitelského paláce. Bylo už ráno. Sami však do paláce nevešli, aby se neposkvrnili a mohli jíst velikonočního beránka.“

Co z toho vyplývá? „V okamžiku, kdy Ježíš stojí před Pilátem, Židé ještě nejedli velikonočního beránka,“ upozorňuje biblista. Podle něj tedy Ježíšova večeře neměla charakter klasické židovské velikonoční večeře.

Podobnou teorii může podporovat i Mk 14,1–2, kde se uvádí, že velekněží a zákoníci nechtěli Ježíše zatknout během svátků, aby nevznikly nepokoje. „Ježíš věděl, že jeho smrt je blízko a že už nestihne slavit velikonoční večeři se svými učedníky. Proto je pozval na zvláštní večeři, při níž ustanovil novou Paschu,“ vysvětluje Trstenský.

Zároveň podotýká, že i synoptikové se soustředí především na podstatu – na Ježíšova slova ustanovení Eucharistie – nikoli na detailní popis průběhu židovské velikonoční večeře.

Starý a Nový zákon si vzájemně rozumějí

Pro křesťana je důležité chápat symbolický rozměr celé události. „Jediný způsob, jak porozumět Kristu a Novému zákonu, je skrze vztah Nového zákona ke Starému zákonu,“ říká Trstenský. Ježíšovo působení je plné citací, obrazů a odkazů ze Starého zákona, zvláště při popisu jeho utrpení.

Ježíš při Poslední večeři nehovoří o opakování židovské večeře, ale o nové oběti. Slova „Toto je má krev nové smlouvy“ odkazují na Ex 24,8. Krev zvířat nemohla smířit člověka s Bohem – Ježíšova krev znamená, že dává sám sebe za lidstvo.

„Slova ‚To čiňte na mou památku‘ (Lk 22,19) neznamenaají opakovat židovskou večeři. Mše svatá není posezení u stolu, ale zpřítomnění oběti Ježíšova života za nás,“ zdůrazňuje biblista.

Raději vysvětlovat než napodobovat

Může být pro křesťany praktikování sederové večeře cestou k hlubšímu pochopení vztahu mezi Starým a Novým zákonem?

František Trstenský upozorňuje na několik problémů. „Nedokážeme přesně rekonstruovat podobu této večeře před 2000 lety. Mnohé prvky – mytí rukou,

čtyři kalichy, zpěvy, otázky – pocházejí z pozdější doby. Především je to obřad patřící židovskému náboženství. Jak bychom přijali, kdyby si nekatolíci řekli, že si udělají mši svatou?“

Proto doporučuje spíše vysvětlující přístup: připravit prezentaci s fotografiemi, popisem večeře, komentáři k biblickým textům, poukázáním na předobrazy ve Starém zákoně a jejich naplnění v Novém zákoně, vysvětlení Ježíšových slov ustanovení Eucharistie.

„Může to být velmi užitečné, pokud je to dobře připravené. Nemělo by to však být ve stylu: uděláme si židovskou velikonoční večeři.“

(podle KN)

Bičování a ukřižování Krista

Obraz odsouzenec nesoucího kříž byl natolik známý, že jej použil i sám Ježíš, když vyzval své učedníky: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě“ (Mt 16,24).

Židé považovali ukřižování za prokletí (srov. Dt 21,23). Římané používali kříž jako nástroj poprav a hanby určený pro spodinu společnosti. V průběhu staletí se však stal náboženským symbolem všech křesťanů – katolíků, pravoslavných i protestantů – a znamením jejich identity po celém světě, na věžích chrámů, na řetízcích a přívěscích i na stěnách interiérů. Ježíšovo bičování a ukřižování se stalo také předmětem rozjímání v modlitbě posvátného růžence. Jak však probíhalo v historických realitách?

Bičování

V Římské říši bičování často předcházelo ukřižování. Odsouzenec byl obvykle přivázán k nízkému sloupu, přes který se ohnul, nebo k vysokému sloupu, k němuž byl připoután. Tyto polohy umožňovaly mučitelům – jejichž počet se pohyboval od dvou do šesti – střídavě bičovat odsouzenec od ramen až po paty. Někdy byl během trestu obrácen a úderů pokračovaly i na hrudi. Římské úřady

nestanovovaly přesný počet ran. Trest neměl člověka přímo zabít, přesto se často stávalo, že oběť na následky bičování zemřela.

Mojžišův zákon znal trest bitím za některá velmi vážná provinění, ale počet ran nesměl překročit čtyřicet (Dt 25,2–3). Trest se vykonával sérií 3 × 13 úderů. Apoštol Pavel dosvědčuje: „Od Židů jsem pětkrát dostal čtyřicet ran bez jedné“ (2 Kor 11,24). Před římským bičováním Pavla chránilo jeho římské občanství. Nevíme, zda římsí vojáci při Ježíšově bičování respektovali židovské omezení počtu ran.

Zatímco Židé používali hůl, Římané používali bič různé podoby. Na rukojeti bylo obvykle upevněno několik kožených řemínků, na jejichž koncích byly připevněny kousky kostí nebo olova s háčky, aby při úderech trhaly maso odsouzence.

Kříž – nástroj mučení

Ukřižování nevymysleli Římané, ti jej pouze převzali a rozšířili. Působilo velkou fyzickou bolest, ale neméně bolestivé bylo i ponížení lidské důstojnosti, protože odsouzení byli na kříži často nazí. Trpěli několik hodin, někdy i dní – podle fyzické kondice a způsobu ukřižování. Těla mrtvých byla někdy ponechána na křížích jako výstraha proti vzpourám.

Způsob ukřižování se v různých částech říše lišil. Někdy se používal pouze svislý kůl (*crux simplex*), ke kterému byly přivázány ruce a nohy. Častěji se však přidávalo vodorovné břevno. Bylo-li upevněno na vrcholu, vznikl tvar písmene T (*crux commissa*); bylo-li pod vrcholem, vznikl tvar známého latinského kříže (*crux immissa*). Existovaly i kříže ve tvaru X či Y. Odsouzenec byl přivázán provazy nebo příbit hřeby. Někdy byla na kříži malá opěrka, na níž mohl sedět, aby se část váhy přenesla z rukou na tělo; někteří badatelé mluví i o opoře pod nohama.

Trest smrti ukřižováním zrušil až císař Konstantin I. na znamení úcty k Ježíši Kristu, který takto zemřel.

Kristův kříž

Evangelia uvádějí, že Ježíš si nesl kříž – pravděpodobně vodorovné břevno o váze asi 35–60 kilogramů. To znamená, že šlo o typ *crux commissa* nebo *crux immissa*.

V roce 1968 archeologové objevili v severní části Jeruzaléma židovský hrob z 1. století po Kr. s ostatky ukřižovaného mladíka jménem Jehochanan. Nalezena byla patní kost s hřebem a zbytky olivového dřeva. Není vyloučeno, že i Ježíšův kříž mohl být z olivového dřeva, protože olivovník byl tehdy ve Svaté zemi rozšířený.

Tomášova námitka v Janově evangeliu (Jan 20,25) naznačuje, že Ježíš byl přibit hřebem. Dodnes se diskutuje, zda hřebem procházely dlaněmi nebo zápěstím. Řecké slovo *cheir* znamená ruku (ne nutně dlaň), což může svědčit pro zápěstí. Výzkumy však ukazují, že bylo možné odsouzence udržet i pomocí hřebů v dlaních, zvláště pokud byly použity opěry.

Příčiny smrti mohly být různé. Ježíš již předtím podstoupil těžké bičování, které samo o sobě mohlo být smrtelné. Celkové vyčerpání mohlo vést k postupnému udušení nebo k plicní embolii a následnému selhání srdce. Pro urychlení smrti se ukřižovaným někdy lámaly nohy.

Ve starozákonní době se ukřižování nepoužívalo; popravky probíhaly ukamenováním. Mrtvá těla však někdy byla pro výstrahu zavěšena na dřevo. Proto novozákonní spisy označují Kristův kříž výrazem „dřevo“ (Sk 13,29; srov. Sk 5,30; 10,39; 1 Pt 2,24).

Kříž – nástroj vykoupení

Když čteme evangelijní zprávy o Ježíšově umučení, zjistíme, že neobsahují podrobný popis samotného ukřižování, ale jen stručnou zmínku: „ukřižovali ho“. Zájem evangelistů není historický ani archeologický, nýbrž teologický a kristologický. Zaměřují se na duchovní význam toho, co se na Ježíšově kříži stalo za nás a za naše hříchy.

Pavlovy listy, které jsou chronologicky starší než samotná evangelia, představují Kristův kříž jako radostnou zvěst křesťanství:

„Já se však nechci chlubit ničím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, skrze nějž je svět ukřižován pro mne a já pro svět“ (Gal 6,14).

(podle KN)

Ježíš – Muž bolesti a ponížení na kříži

Ježíš zemřel potupnou a velmi bolestnou smrtí na kříži. Víme však, co bezprostředně způsobilo jeho smrt? Na čem závisela délka umírání? Co o tom říkají vědecké hypotézy? A existují jednoznačné závěry?

Ačkoli není s jistotou historicky doloženo, ve kterém národě má ukřižování svůj původ, víme, že se používalo už od 7. století př. Kr. Prováděli je Asyřané, Peršané, Thrákové, Skythové, Kartáginci, Germáni a další starověké národy. Podle historiků se tento strašný trest nejčastěji používal v Kartágu, odkud se po druhé punské válce rozšířil i do římské říše. Římané jej používali zejména během vojenských tažení, ale také při vnitřních nepokojích k trestání zrádců, dezertérů, vzbouřenců a rebelů všeho druhu.

Když například římský konzul Marcus Licinius Crassus roku 71 př. Kr. potlačil Spartakovo povstání, bylo ukřižováno 6 000 zajatých vzbouřenců. Kříže pak stály podél staré Apipijské cesty z Capuy až do Říma a tato hromadná poprava působila na současníky otřesným dojmem. Nepřímým, ale až do vlády císaře Nerona dodržovaným pravidlem bylo, že pokud nebyl odhalen vrah pána domu, byli ukřižováni všichni otroci v domácnosti. Podle židovského historika Josefa Flavia římscí vojáci při obléhání Jeruzaléma během židovské války ukřižovali denně až 500 židovských uprchlíků a vynikali mimořádnou krutostí.

Současný člověk si jen stěží dokáže představit strach a bolest spojené s tímto druhem poprav. Antičtí autoři o kříži píší s největší hrůzou. Filozof Seneca tvrdil, že není horšího umírání než na kříži, který nazval „prokletým stromem“. Také Cicero se tohoto trestu děsil a žádal, aby se slovo „kříž“ mezi svobodnými Římany ani nevyslovovalo. Císař Konstantin I. Veliký nakonec roku 320 tento způsob poprav v celé říši zrušil.

Rekonstrukce poprav ukřižováním

Podrobnou rekonstrukci způsobu ukřižování podává například jezuita Urban Holzmeister, profesor Papežského biblického institutu v Římě. Trestu téměř vždy předcházelo bičování. Používal se nástroj zvaný *flagrum* – rukojeť s řemínky zakončenými olověnými kuličkami nebo kostmi.

Po bičování si odsouzený – pokud mu to síly dovolily – musel nést popravčí nástroj na místo poprav. Římské prameny uvádějí, že nesl pouze příčné břevno (*patibulum*), ke kterému byl přibit nebo přivázán, a na místě poprav byl pak vyzdvížen na svislý kůl (*stipes*). V Římě na pahorku Esquilinu stálo tolik těchto kůlů, že připomínaly les.

Zdá se tedy, že odsouzenému byla příčná část kříže položena na ramena a ruce mu k ní byly připevněny už po vynesení rozsudku. Kat jej vedl za provaz uvázaný kolem pasu, přičemž jej srážel a vláčel podle své libovůle. Utrpení na kříži prodlužoval kolík vyčnívající ze svislého břevna, na němž ukřižovaný obkročmo „seděl“. Podnožka, jak ji známe z pozdějších vyobrazení, v antice běžná nebyla.

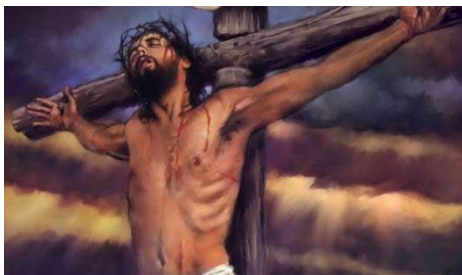
Utrpení bylo tak nesnesitelné, že někdy bylo zkráceno probodnutím boku, zlomením nohou nebo silnou ranou do hrudi. Někdy byl pod křížem zapálen oheň, aby se oběť udusila dýmem. Mrtvá těla byla často ponechána na kříži napospas ptactvu.

Hypotézy o příčině smrti

Mezi odborníky se dodnes diskutuje, co bylo bezprostřední příčinou smrti při ukřižování. Protože se tento trest přestal používat už ve 4. století, lékařům chybí klinické i pitevní zkušenosti.

Někteří starší autoři uváděli jako příčinu smrti hladem a žízní, jiní horečku, otravu krve či vykrvácení. Tyto faktory však pravděpodobně nebyly hlavní příčinou.

Francouzský lékař Pierre Barbet, který zkoumal dobové zprávy i Turínské plátno, dospěl k závěru, že hlavní příčinou byla asfyxie (udušení) a selhání krevního oběhu. Podle něj měl ukřižovaný velké potíže s dýcháním. Musel se bolestivě nadzvedávat, aby se nadechl, přičemž se opíral o hřeby v rukou a nohou. Postupné vyčerpání nakonec vedlo ke smrti.

Jiní badatelé, například Hermann Mödder, poukazují na tzv. ortostatický kolaps – krev se nemůže vracet do srdce, člověk omdlévá a umírá na selhání oběhu.

Další hypotéza hovoří o infarktu myokardu, vyvolaném extrémním stresem, vyčerpáním a šokem. Americký badatel Frederick Zugibe kritizoval teorii udušení a tvrdil, že smrt nastala následkem traumatického a hemoragického šoku – tedy kombinace těžkých poranění a ztráty krve, která vedla k nedostatečnému prokrvení tkání a nedostatku kyslíku.

Odborník Pierluigi Baima Bollone k tomu dodává, že se pravděpodobně jednalo o kombinaci více faktorů: bolesti, šoku, dehydratace, mechanické asfyxie a terminální srdeční ischemie. Dehydratace způsobila zahuštění krve (inspissatio sanguinis), což vedlo k akutnímu nedostatku kyslíku, a nakonec ke smrti.

Závěr

Můžeme tedy uzavřít, že smrt ukřižovaného byla důsledkem několika souběžných příčin – mimo jiné asfyxie, dehydratace, ortostatického kolapsu a šoku z poranění a vykrvácení. Byla to smrt mimořádně krutá a bolestná.

Ježíš Kristus – Muž bolesti – tuto smrt podstoupil dobrovolně. To, co bylo v římském světě symbolem hanby a hrůzy, se pro křesťany stalo znamením vykoupení a naděje.

(podle KN)

Utrpení ukřižovaného očima lékařů

Francouzský lékař Pierre Barbet po léta zaníceně studoval umučení a smrt Krista z lékařského hlediska. Opíral se přitom o evangelia, biblickou archeologii a vědecký výzkum Turínského plátna. Po něm prohloubili poznatky o hrozném Ježíšově utrpení i mnozí další lékaři. Zrekonstruovali obraz „Muže bolesti“ (Iz 53,3).

TVÁŘ A TÝL

Na tváři muže z Turínského plátna je značné množství pohmožděnin, které soudní lékaři podrobně zkoumali. Zjistili otoky, jež lze považovat za hematomy. Nacházejí se zejména na pravé straně obličeje, která se jeví oteklejší než levá. Kromě hematomů jsou patrné i znaky tržných ran a pohmoždění. Tyto rány jsou dobře viditelné především v oblasti nad-
očnicových oblouků. Nosní přepážka je následkem zlomeniny vychýlená. Celkově lze říci, že muž z plátna byl několik hodin před smrtí surově zbit.

Na čele, týlu a podél vlasů jsou četné pramínky krve, která klikatě stékala z drobných ran. Tyto rány jsou rozloženy po celé hlavě až k temeni. Zdá se, že je způsobilo nasazení trnové koruny. Charakter krevních stop umožňuje rozlišit, která poranění jsou tepenná a která žilní. Krvácení muselo být zpočátku mimořádně silné, dokud ještě nebyl ohrožen krevní oběh a dýchání odsouzeného. Trny zabodnuté do pokožky lebky zasahovaly nervové větve a jejich zakončení – s následky, které si jen částečně dokážeme představit – a zároveň porušovaly cévy, jež se znovu a znovu otevíraly, takže každý pohyb vyvolával další ztrátu krve.

HRUŤ A ZÁDA

Na hrudi a zádech je více než sto podlitin. Mají kulatý a zdvojený tvar a jsou dlouhé asi 2 cm. Jsou patrné i na dolních končetinách. Zdá se, že jde o rány způsobené bičováním zvláštním římským bičem. Ten měl dřevěnou rukojeť, z níž vycházely řemínky zakončené malými olovenými kuličkami spojenými do tvaru činky.

Ačkoli jsou patrné i stopy po kožených řemíncích, je velmi obtížné určit, kolik ran odsouzený dostal, protože nevíme, kolik řemínků bič měl. Je však jisté, že muž byl při bičování ohnutý a měl nahé tělo, neboť rány se nacházejí po celém povrchu těla.

Na pravé straně hrudi je výrazná krevní skvrna široká asi 6 cm a dlouhá 15 cm. Vychází z oválného otvoru dlouhého přibližně 4,5 cm a širokého 1,5 cm. Ten byl způsoben probodnutím mezi pátým a šestým žebrem na pravé straně, které proniklo hluboko do těla. Charakter této rány je velmi důležitý, protože naznačuje, že k probodnutí došlo až po smrti.

RAMENA, RUCE A NOHY

Ve výšce levé lopatky a nad pravou lopatkou lze pozorovat odřenyiny přibližně čtvercového tvaru. Barbet vyslovil hypotézu, že tyto odřenyiny způsobil *patibulum* – příčné břevno, které odsouzený nesl na místo poprav. Patibulum tlačilo na jeho záda během chůze po nerovné cestě, ještě více při pádech a při námaze vstát.

Nejde o otevřené rány, ale o odřenyiny vzniklé drsným násilným třením na vystupujících částech zad v důsledku nesení těžkého břemene. Na Turínském plátně je patrné, že tyto rány souvisejí i s poraněními v oblasti kolen.

Velmi zřetelné jsou také stopy na horních končetinách – rány po hřebecích nejsou v dlaních, ale v zápěstích ukřižovaného muže. Barbet tvrdí, že Kristovy nohy byly na kříži přibity jedním hřebem tak, že kati položili levou nohu přes pravou a prorazili obě chodidla jedním hřebem. Ukřižovaný měl tedy zjevně pět ran.

(podle KN)

Zůstaňme v modlitbě u Pánova hrobu

Velký pátek a Bílá sobota jsou dva dny v roce, kdy každý z nás přichází do kostela a kleká před Božím hrobem, aby rozjímal o Pánově utrpení a smrti, ale také o jeho sestoupení k zemřelým. Věřící, ponořený do modlitby, hledí na sochu mrtvého Krista ležícího v hrobě a adoruje Nejsvětější svátost, a tak s nadějí očekává slavný den Kristova zmrtnýchvstání.

Jak nejlépe strávit čas u Pánova hrobu?

Na tuto otázku odpovídá oběžník Kongregace pro bohoslužbu z roku 1988 *O přípravě a slavení velikonočních svátků*:

„Doporučuje se společně slavit posvátné čtení a ranní chvály v pátek utrpení a smrti Páně a na Bílou sobotu. (...) Tuto část liturgie hodin je třeba zachovat v nábožnosti věřících, aby i jejím prostřednictvím uctivě rozjímalí o utrpení, smrti a pohřbení Pána a očekávali zvěst o jeho zmrtnýchvstání“ (bod 40).

„Pro velký pastorační význam ať se nikdy nezanedbávají pobožnosti, jako je křížová cesta, procesí vyjadřující úctu k utrpení a připomínka bolestí Panny Marie“ (bod 72).

Liturgie hodin a křížová cesta

V našich farnostech je rozšířený krásný zvyk, že se věřící společně scházejí a pod vedením kněze se modlí některou část liturgie hodin, jak doporučují směrnice pro slavení Velikonočního tridua. Jde především o modlitbu posvátného čtení a ranních chval na Bílou sobotu ráno, ale také o modlitbu nešpor před Velikonoční vigilií na závěr adorace u Božího hrobu.

Na Velký pátek se v mnoha farnostech koná modlitba křížové cesty, která je pro tento svatý den velmi vhodnou pobožností – může probíhat veřejně i soukromě. Křížovou cestou se spojujeme s Kristem, kterého na cestě na Kalvárii vede Duch Svatý. V Kristově srdci planul božský oheň a vedl ho cestou spásného utrpení. Touto oblíbenou pobožností Církev uchovává živou památku na slova a události posledních dnů svého Ženicha a Pána.

Pro křesťanskou spiritualitu je křížová cesta obrazem putování – obrazem naší životní cesty, kdy si uvědomujeme, že skrze tajemství kříže přecházíme z pozemského života do nebeské vlasti. Pomáhá nám připodobnit se Kristovu utrpení a denně nést svůj vlastní kříž.

Pobožnosti a modlitby

Kromě liturgie hodin a křížové cesty existuje mnoho dalších pobožností a modliteb, které můžeme konat soukromě při adoraci u Božího hrobu. Doporučení a texty lze najít například v publikaci *Velký týden a Velikonoční triduum* (1990), kterou sestavil Vincent Malý.

Jednou z nich je modlitba připisovaná svaté Brigittě. Hovoří o utrpení, smrti a pohřbení Pána, o bolestech, které Ježíš podstoupil za naše hříchy, i o bolesti Boží Matky. Je napsána jako chvála a poděkování Ježíši za všechno, co pro nás vytrpěl:

„Chvála tobě, můj Pane Ježíši Kriste, že jsi trpělivě dovolil, aby tě přivázali ke sloupu, nelidsky zbičovali, zkrvaveného přivedli před Pilátův soud... Za posměch, který jsi snášel, když jsi stál oděný do purpuru, korunovaný ostrými trny, když ti bezbožníci plivali do tváře, zakryli ti oči a bili tě do hlavy...“

Spolu s Pannou Marií Bolestnou věříme, že Kristus i ve smrtelné úzkosti dal hříšníkům naději na odpuštění, když lotrovi přislíbil ráj.

Cesta Sedmibolestné Panny Marie

Na Velký pátek lze konat také pobožnost Cesty Sedmibolestné Panny Marie – soukromě i veřejně. Je vytvořena podle modelu křížové cesty a má sedm zastavení, která rozjímají o sedmi bolestech Panny Marie:

Příjetí Simeonova prococtví (Lk 2,34–35)

- ♥ Útěk do Egypta (Mt 2,13–14)
- ♥ Hledání Ježíše v chrámě (Lk 2,43–45)
- ♥ Setkání na cestě na Kalvárii (Lk 23,26–27)
- ♥ Maria stojí pod křížem (Jan 19,25–27)
- ♥ Maria přijímá tělo sejmuté z kříže (Mt 27,57–59)
- ♥ Uložení Ježíše do hrobu (Jan 19,40–42)

Stejně jako křížová cesta začíná i končí modlitbou. Je cestou víry a bolesti,

kterou Maria předchází Církvi.

Soukromá eucharistická adorace

Soukromá adorace před vystavenou Nejsvětější svátostí se koná v tichu, zvláště na Bílou sobotu. Vincent Malý nabízí čtyři texty k rozjímání.

První se nazývá Sedm Kristových slov na kříži a rozjímá o větech:

- ☞ „Otče, odpusť jim...“
- ☞ „Dnes budeš se mnou v ráji.“
- ☞ „Hle, tvůj syn... hle, tvá matka.“
- ☞ „Bože můj, proč jsi mě opustil?“
- ☞ „Žízním.“
- ☞ „Dokonáno jest.“
- ☞ „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.“

Druhá meditace – Byl ukřižován, zemřel a byl pohřben – nás přenáší na Golgotu, k Longinovi, Josefovi z Arimatie, Nikodémovi, Marii Magdaléně a dalším.

Třetí meditace – Stráž u Ježíšova hrobu – připomíná, že farizeové dali hrob zapečetit a hlídat. My však „strážíme“ jinak:

„Pane Ježíši, chci střežit sám sebe, abych v sobě uchoval tebe.“

Poslední meditace se věnuje sestoupení do říše mrtvých. Kristus jako nový Adam sestoupil vysvobodit spravedlivé. Starobylá homilie říká:

„Bůh v těle zemřel a otrásl říši zemřelých... Pán k nim přišel s vítěznou zbraní kříže.“

Čas strávený u Božího hrobu

Při pohledu na sochu mrtvého Ježíše a při adoraci Nejsvětější svátosti každý z nás předkládá Pánu své úmysly, modlitby a díky. Můžeme se modlit růženec, zejména bolestná tajemství.

Tradice zobrazuje Pannu Marii bdící u hrobu jako obraz Církve, která v tiché důvěře očekává zmrtvýchvstání. Zatímco tělo jejího Syna spočívá v hrobě a jeho duše sestupuje k zemřelým, ona s vírou očekává vítězství nad smrtí.

Zastavme se i my u Ježíšova hrobu a v tichu, spolu s Pannou Marií i s celou Církví, očekávejme v modlitbě velikonoční ráno.

(podle KN)

Zmrtvýchvstáním Ježíše jsme od Boha získali maximum

Ježíšovo zmrtvýchvstání je úhelný kámen, na němž stojí naše víra. Touhu starozákonních lidí po věčném životě „zhmotnil“ Boží Syn. Je to dar, za který se Bohu nikdy dostatečně neodvděčíme.

Apoštol Jan zakončil své evangelium slovy: „Ježíš učinil ještě mnoho jiného. Kdyby se to všechno mělo dopodrobna vypsát, myslím, že by ani celý svět neměl dost místa pro knihy, které by bylo třeba napsat“ (Jan 21,25).

Toto konstatování se plně vztahuje i na mimořádný Ježíšův čin – zmrtvýchvstání. Během dvoutisícileté existence Kristovy Církve jsou věřící silně konfrontováni s Pánovým vzkříšením jako se „základem“ křesťanské víry: „Není-li vzkříšení mrtvých, nebyl vzkříšen ani Kristus. A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, marná je vaše víra a ještě jste ve svých hříších. Potom jsou ztraceni i ti, kdo zesnuli v Kristu. Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí“ (1 Kor 15,16–19).

Pohledy na tento základ víry přibývají s každým věkem – a vůbec není vidět, že by měly někdy skončit. Spíše naopak. Pánovo zmrtvýchvstání se před námi tyčí a roste jako stále větší tajemství. I já patřím k těm, kdo jsou přesvědčeni, že až do konce časů nepromyslíme všechny významy a důsledky zmrtvýchvstání. To však neznamená, že o něm nemáme uvažovat.

Biblická exkurze

Biblisté říkají, že samotná myšlenka „zmrtvýchvstání“ nebyla v Pentateuchu (pětí Mojžíšových knihách) známa. Proto ji saduceové zcela odmítali a nepřijali do své teologické nauky. V rozhovoru s Ježíšem se posměšně ptali na posmrtný osud ženy, která byla sedmkrát vdaná. Ježíš jim odpověděl: „Při vzkříšení se lidé nežení ani nev dávají, ale jsou jako andělé v nebi. A o vzkříšení mrtvých jste nečetli, co vám řekl Bůh: Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův?“

On přece není Bohem mrtvých, ale živých“ (Mt 22,30–32). Kristus Pán jim citoval knihu Exodus a zjevil, že u Boha i zemřelí žijí.

První zmínka o zmrtvýchvstání se objevila až v Druhé knize Makabejské (130–125 př. Kr.). Z úst sedmi bratrů odsouzených na smrt Antiochosem IV. Epifanem (175–163 př. Kr.), syrským králem, zazněla slova: „Ty zločinče, sice nás zbavuješ časného života, ale Král světa nás, kteří umíráme pro jeho zákony, vzkřísí k věčnému životu“ (2 Mak 7,9).

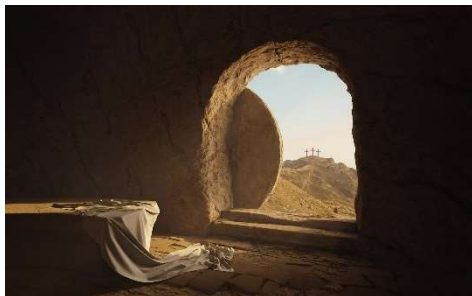
Naděje na věčný život však byla vyjádřena i v jiných knihách Starého zákona, například: „Ukážeš mi cestu života, u tebe je plnost radosti, po tvé pravici věčná slast“ (Ž 16,11); „Bůh však vykoupí mou duši z moci podsvětí, jistě mě přijme“ (Ž 49,16); „a ve svém těle uzřím Boha“ (Job 19,26).

Naději na věčný život „zhmotnil“ Pán Ježíš. On zjevil plné poznání pravdy o životě po smrti; toto poznání je obsaženo v evangeliu. V Ježíšově zmrtvýchvstání jsme od Boha skutečně dostali „maximum“.

Obohacení v přirozené oblasti

Naděje na blaženou věčnost automaticky proniká celou lidskou bytostí a vstupuje do lidského života. Pro snadnější orientaci můžeme i v této úvaze nahlížet na člověka tak schematicky, jak na něj nahlíží nauka o milosti – že má přirozený a nadpřirozený rozměr.

V tomtéž člověku existují dva rozměry – přirozený i nadpřirozený; po staletí se nazývají „stvořitelství a spásnost“. Oba jsou spojeny mystickou jednotou tajemství osoby. Mají jeden cíl, protože se setkávají v Ježíši Kristu jako Stvořiteli i Spasiteli a druhotně v tajemství lidské osoby, kde tvoří dějiny spásy. Spásná milost následuje po stvoření, ačkoli je současně nevýslovně vyšší, a ještě více darovaná zdarma; ukazuje nekonečnou vznešenost a slávu Nejvyšší Trojice (srov. Lumen gentium 48; Gaudium et spes 1–2, 22).

Přirozenou oblastí budeme nazývat to, co je člověku jako živé bytosti obecně vlastní: početí, narození, růst a užívání všech běžných schopností lidské duše i těla. Souhrnně jde o skutečnosti a stavy, které u člověka uznávají i nevěřící.

Pastýřské povzbuzení

Svatý Pavel učil: „Bratři, vy jste byli povoláni ke svobodě. Ta svoboda však nesmí být záminkou, abyste se vraceli k prosazování sebe. Spíše si navzájem posluhujte láskou. Celý Zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jediné větě: 'Miluj svého bližního jako sebe'. Jestliže se však mezi sebou koušete a požíráte, dejte pozor, abyste jeden druhého nepohltili! Chci říci toto: Žijte duchovně, a nepropadnete žádostem těla. Tělo totiž touží proti duchu, a duch zase proti tělu. Mezi nimi je vzájemný odpor, takže neděláte, co byste chtěli.“ (Gal 5,13–17).

Apoštol Pavel důrazně žádal, aby se naše vykoupení – o němž my pokřtění víme – projevovalo navenek krásným křesťanským životem. Svátý papež Lev Veliký (440–461) kázal: „Když se náš Pán Ježíš Kristus narodil jako pravý člověk a nepřestal být pravým Bohem, položil v sobě základ nového stvoření a svým příchodem dal lidskému pokolení duchovní počátek. Která mysl dokáže pochopit toto tajemství, který jazyk vyjádřit tuto milost? Nepravost se mění v nevinnost a staré v nové“ (Sermo 7 in nativitate Domini). Papež formoval křesťany tak, aby toto „nové“, tedy Kristovo jednání a příklad, projevovali v praktickém životě.

Příkladný Ježíšův život, završený vítězným vzkříšením, je pokladnicí dobrých a krásných ctností: příklad hrdinství, statečného zápasu, věrnosti slovu, vítězství dobra a pravdy, vítězství života nad smrtí, věrného přátelství.

Ve stejném kázání papež Lev dále vyzývá: „Probuď se, člověče, a poznej vznešenost své přirozenosti. Vzpomeň si, že jsi byl stvořen k Božímu obrazu; i když byl v Adamovi porušen, v Kristu byl znovu obnoven. Uživej viditelné stvoření správně – zemi, moře, nebe, vzduch, prameny i řeky – a vše, co je v nich krásné a obdivuhodné, zaměř na chválu a oslavu Stvořitele!“

A skutečně, dobrý křesťanský život mnoha věřících během dvou tisíc let je hmatatelným důkazem Pánova zmrtvýchvstání a trvalé duchovní moci jeho vítězství.

Významný francouzský historik a pedagog Ernest Lavisse (1842–1922) prohlásil: „Já jako historik nevím, co se stalo v Jeruzalémě velikonočního rána. Ale dobře vím, že toho dne se zrodilo lidstvo, které neumírá.“

Obohacení v nadpřirozené oblasti

Ještě větší ovoce Pánova zmrtvýchvstání dozrává v neviditelné, duchovní, pro nás nadpřirozené oblasti. I samotná naděje na blaženou věčnost se naplní až po smrti a slavném vzkříšení.

Mezi dary Kristova zmrtvýchvstání patří: projev Boží moci; velikost Stvořitele a Vykupitele; posvěcení světa vykupitelskou láskou; potvrzení Mesiáše; vítězství Boha nad satanem; vítězství nebe nad peklem; zrození nového člověka; síla a věrnost Božího lidu.

Zvláštní význam má dar „posvěcení člověka a světa“. Svatý Pavel vysvětloval: „Jestliže jste tedy byli s Kristem vzkříšeni, hleďte to, co je nahoře, kde Kristus sedí po pravici Boží. Myslete na to, co je nahoře, ne na to, co je na zemi. Vždyť jste zemřeli a váš život je s Kristem skryt v Bohu“ (Kol 3,1–3).

Posvěcení člověka – odpuštění hříchů

Posvěcení člověka, tedy „příchod Boha do jeho duše“, vyvolává vnitřní kvalitativní změnu nazývanou ospravedlnění. Tento proces zahrnuje dvě fáze: odpuštění hříchů a posvěcení duše – nabytí Božího adoptivního synovství.

Odpuštění hříchů je Pánem představeno jako důvod jeho smrti a zmrtvýchvstání: „Vezměte a jezte: toto je mé tělo... Pijte z něho všichni: toto je má krev nové smlouvy, která se prolévá za všechny na odpuštění hříchů“ (Mt 26,26–28).

Neznámý židovský autor řeckého listu Barnabášova (asi kolem roku 135) napsal: „Proto se Pán rozhodl vydat své tělo na zničení, abychom odpuštěním hříchů, tedy pokropením jeho krví, byli očištěni.“ Pravda o odpuštění hříchů je obsažena i v apoštolském vyznání víry. Odpuštění našich vin je pro nás často nejcitelnějším důsledkem Kristova vítězného zmrtvýchvstání.

Posvěcení člověka – Boží synovství

Vnitřní posvěcení člověka je druhou fází ospravedlnění. Člověk dosahuje svatosti pomocí Boží milosti – posvěcující milosti (srov. KKC 824, 1987, 1266) – a stává se adoptivním Božím synem.

„Všichni, kdo jsou vedeni Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, abyste se opět báli, ale přijali jste Ducha synovství, v němž

voláme: Abba, Otče! Sám Duch spolu s naším duchem dosvědčuje, že jsme Boží děti“ (Řím 8,14–16).

Fáze omilostnění, tedy synovství, je ještě větší a krásnější než samotné odpuštění. Je to „milost nad milost“. Apoštol Jan učil: „Z jeho plnosti jsme všichni přijali milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se staly skrze Ježíše Krista“ (Jan 1,16–17).

Jeden z největších teologů starověku, svatý Atanáš († 373), s nadšením hlásal: „Logos se stal člověkem, aby se člověk mohl stát Bohem (být zbožštěn).“

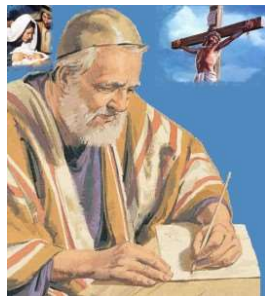
Bůh nám dal sám sebe. Učinil nás svými dcerami a syny. Více nám dát nemohl. Kristovo zmrtvýchvstání nám skutečně získalo maximum z Božích darů.

(podle KN)

Tvář jsem si neskryl před potupou... aneb Vykoupení

Prorok Izaiáš, který 700 let před narozením Ježíše Krista napsal v Jeruzalémě velký prorocký spis, bývá často označován za „evangelistu Starého zákona“ a jeho prorockví za „evangelium Starého zákona“. Celé jeho poselství je totiž zaměřeno na zvěstování budoucí spásy. V jeho prorocké knize nacházíme nejen důležité prorockví o narození Vykupitele (Iz 7,13–15), ale také čtyři písně o utrpení Hospodinova služebníka, které se vztahují na Mesiáše.

Výraz „Hospodinův služebník“ se vyskytuje na více místech Starého zákona, ale své vlastní, zvláštní místo má právě v Izaiášově prorockví. V dějinách biblického bádání byly v Knize proroka Izaiáše identifikovány čtyři souvislé texty, které se od ostatních liší tím, že popisují utrpení Hospodinova služebníka (hebr. *Ebed JHWH*). Jde o texty Iz 42,1–4; 49,1–6; 50,4–9 a 52,13–53,12. Hospodinův služebník je sice zmíněn i na jiných místech (např. Iz 41,8.9; 42,19; 43,10), ale to jsou jen jednotlivé výrazy. Židovská rabínská tradice i celá církevní tradice se shodují, že právě tyto čtyři písně mají mesiášský význam.

Společným prvkem těchto textů je, že všechny mluví o Hospodinově služebníkovi, ale z různých pohledů.

Čtyři pozoruhodné texty

První píseň představuje Hospodinova služebníka v dokonalém souladu s Bohem a v tichém vystupování před lidmi. Do popředí vystupuje jeho jemnost vůči lidem. Charakteristický je obraz nalomené třtiny a doutnajícího knotu. Hospodinův služebník je nedolomí ani neuhasí, ale zachrání, pozdvihne, upevní a umožní jim znovu ožít.

Druhá píseň naznačuje, že Hospodinův služebník ve vztahu ke svému lidu zakusí i odmítnutí a těžkosti. Bůh ho však posiluje a svěřuje mu velkolepé poslání, které se bude vztahovat jak na vyvolený lid, tak na pohany. Jde o všeobecné, univerzální poslání.

Třetí píseň je originální tím, že přibližuje vnitřní svět a vnitřní prožívání poslání Hospodinova služebníka. Lid mu působí utrpení, ale Bůh mu pomáhá je snášet. Smysluplnost jeho poslání a služby vychází z jeho vnitřního vztahu k Bohu.

Čtvrtá píseň představuje Služebníka potupně znetvořeného utrpením. Nese na sobě nepravosti všech, je zavržen a zabit. Hrob mu dali mezi zločinci, ale konečným výsledkem jeho utrpení bude slavné vítězství – ne však ve smyslu potupy poražených. Bude to vítězství pro všechny, spočívající v nové kvalitě nového života pro všechny.

Tajemná postava Hospodinova služebníka

Zdá se, že záměrem těchto textů je určitá tajemnost hlavní postavy. Tyto písně nás staví před otázku: Kdo je Hospodinův služebník?

Už samotný fakt, že odpověď není jednoznačná a že musíme vynaložit úsilí k jejímu pochopení, má své kouzlo a přitažlivost. Nejde jen o literární efekt, ale o naši formaci skrze hledání v Božím zjevení.

Na koho lze tedy tyto čtyři písně vztáhnout?

Autoři se ve svých odpovědích neshodují. Z podrobnějšího zkoumání textu i z dalších míst Písma vyplývá, že nositelem titulu Hospodinův služebník může být v první písni vyvolený lid. Druhá píseň ukazuje, že by jím mohla být určitá skupina lidí, kterou proroci nazývají „zbytek“ –

například ti, kteří se vrátí z babylonského zajetí v 6. století př. Kr. V mesiášském pohledu to může být společenství těch, kdo vnitřně přijmou celý Boží plán spásy.

Třetí píseň ukazuje vnitřní charakteristiky Služebníka, které připomínají postavení proroků, zvláště proroka Jeremiáše. Prorocký pohled však směřuje k Mesiáši. Čtvrtá píseň se každoročně čte na Velký pátek, protože utrpení Hospodinova služebníka se v mnoha detailech podobá utrpení Ježíše Krista (bičování, trnová koruna atd.). Sama liturgie tedy rozpoznává v Hospodinově služebníkově našeho Vykupitele Ježíše Krista.

Obsah a členění třetí písně

Třetí píseň o Hospodinově služebníkově je vymezena textem Iz 50,4–9 (v liturgii 50,4–9b). Obsahem je řeč či meditace Služebníka o sobě samém ve vztahu k Bohu. Poznáváme zde jeho identitu a postoj k Bohu. Služebník se jakoby vnitřně ujišťuje o své radostné otevřenosti a pohotové ochotě poslouchat Pána a vzdorovat fyzickým útokům trýznitelů.

Text lze rozdělit do čtyř částí:

- řeč a sluch ve službě Bohu a bližnímu (v. 4–5),
- záda a tvář snášejí bití a potupu (v. 6–7),
- jistota Služebníka (v. 8),
- Hospodin obhájí Služebníka (v. 9).

Výklad třetí písně

Řeč a sluch (v. 4–5) jsou vyjádřeny pojmy „učednický jazyk“ a „ucho“. Znamenají připravenost, vycvičenost, otevřenost přijmout Boží poselství a splnit poslání. „Otevřel mi ucho“ vyjadřuje dokonalou jednotu s Bohem.

Záda a tvář (v. 6–7) snášejí bití a potupu. Služebník se ocitá v situaci proroků, kteří zakoušeli odpor Izraele. Text je nesmírně dojemný. Nejde o pasivní rezignaci, ale o postoj hluboké lásky – takové, která se nebrání ani tváří v tvář slepé nenávisti. Tato slova se doslova naplnila v utrpení Ježíše Krista.

Výraz o tváři „zatvrzené jako křemen“ (v. 7) neznamena tvrdý odpor, ale pevné vnitřní rozhodnutí vytrvat. Řecký text zde používá stejný základ slova jako v Lk 9,51, kde se mluví o Ježíšově pevném rozhodnutí jít do Jeruzaléma.

Jistota Služebníka (v. 8) má původ v Bohu. Nejde o povýšenost, ale o vědomí pravdy, která přesahuje člověka. Člověk není schopen sám určit způsob svého

vykoupení. Když lidé soudili Ježíše, odpověděl: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí“ (Lk 23,34).

Hospodin obhájí Služebníka (v. 9). Otázka „Kdo mě odsoudí?“ znamená: Kdo dokáže mou vinu? Odpověď je jasná: Nikdo. Vina neexistuje. Ježíš byl ve všem podobný nám kromě hříchu.

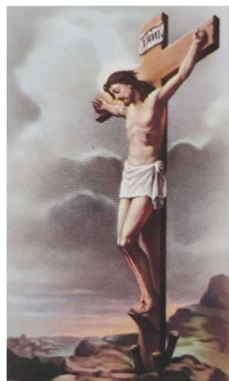
Jasnost a tajemnost Hospodinova služebníka

Texty o Hospodinově služebníkovi jsou jasné i tajemné zároveň.

Jasnost spočívá v tom, že je nelze dokonale vztáhnout na nikoho jiného než na Ježíše Krista. Dokonalé plnění Boží vůle, nevinnost, pokora, snášení utrpení – to vše se plně uskutečnilo v něm.

Tajemnost spočívá v tom, že textů s tímto označením je více a liší se. Jsme tedy vedeni k přemýšlení, k porovnávání s postavami jako Zerubbábel, Nehemiáš, král Ezechiáš či prorok Jeremiáš.

Zdá se, že Boží zjevení chce, abychom vlastním uvažováním dospěli k závěru, že Hospodinovým služebníkem je Mesiáš – Ježíš Kristus. A také abychom si osvojovali jeho vlastnosti, následovali ho trpělivým snášením životních těžkostí a konáním skutků milosrdenství. Tak se tajemnost této postavy spolu s její jasností stává pro nás duchovně plodnou a užitečnou.

(podle KN)

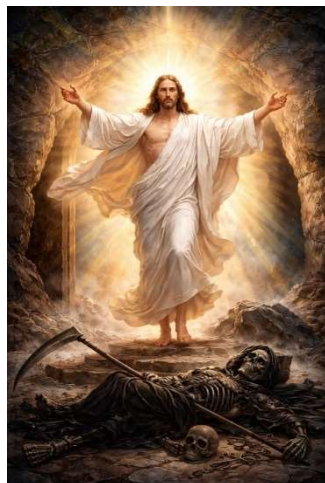
Smrt tě porazí

Kdyby hrob uměl mluvit, co by řekl? Všichni máme společného jmenovatele. Zemřeme. Zemřou. Zemřeš. Jednou se to stane. Smrt tě porazí. Nebudeš se jí moci vyhnout, obejít ji, oklamat ji ani ji nechat zmizet. Někteří z nás mají před sebou mnoho let. Někteří z nás hledí smrti do očí. Trochu morbidní, ale všichni myslíme na smrt, že? Máš z toho strach? Máš obavy ze smrti? Míváš takovou noční můru, že se vzbudíš těsně před koncem svého života? Je to přirozené. Existuje začátek a konec fyzického života. Já nesnáším porážku. Nesnáším

mávání bílou vlajkou. Nechci prohrát. A vsadím se, že tebe to také nebaví. To je ta smrt? Kdyby hrob uměl mluvit, řekl by: „Smrt tě porazí.“

Ale je tady Ježíš, muž, který přemohl hrob. Ježíš se postavil tváří v tvář hrobu a porazil smrt. Smrt je pod ním. Ježíš nově definoval, co říká hrob. Když Ježíš mluví, mluví hrob. Ježíšův hrob dává každému z nás naději. Říká nám, že smrt nás nemusí porazit, pokud žijeme s Ním. Říká nám, že neprohrajeme. Ježíš je konečným vítězem. Následujeme Spasitele, který se vzeprěl smrti a hrobu. Jeho hrob říká: „Smrt nebude mít poslední slovo.“

"Ježíši, pomoz mi uvěřit a důvěřovat, že jsi přemohl hrob. Nechci se bát smrti. Chci věřit ve Spasitele světa, který zvítězil nad smrtí."

(z internetu)

Květná neděle

Ve starobylé formě obřadů Svatého týdne (tj. před reformami v polovině 50. let 20. století) se na Květnou neděli koná krásný obřad, při němž průvod vychází z kostela a dveře kostela zůstávají zavřené. Poté se na kostelní dveře třikrát zaklepe násadou procesního kříže. Je to silný a dojemný obřad, o němž papež Benedikt XVI. řekl následující:

„Ve staré liturgii na Květnou neděli kněz při příchodu před kostel hlasitě zaklepal násadou procesního kříže na dveře, které byly ještě zavřené, a poté se otevřely. Byl to nádherný obraz tajemství samotného Ježíše Krista, který dřevem svého kříže, silou své darované lásky, klepal na Boží dveře ze strany světa – z té strany, z níž svět nemohl najít vstup do Božího světa. Křížem Ježíš otevřel Boží dveře, dveře mezi Bohem a lidmi. Nyní jsou otevřeny.“

Homilie papeže Benedikt XVI. na Květnou neděli, 2007.

(podle internetu)

Homilie ctihodného Bedy, kněze v Jarrow

Totéž, co Pán naznačil obrazem, když proklel neplodný fíkovník, později zřetelněji ukázal tím, že vyhnal znesvětitel z chrámu. Strom sám nezhrěšil tím, že nenesl ovoce, když měl Pán hlad, neboť čas fíků ještě nenastal. Zhřešili však ti kněží, kteří v domě Páně provozovali světské záležitosti a zanedbávali přinášet plody zbožnosti, které byli povinni nést a které Pán toužil u nich nalézt.

Pán způsobil, že fíkovník pod jeho kletbou uschl, aby všichni, kdo jej viděli, i všichni, kdo o něm uslyší, poznali, že budou odsouzeni Božím soudem, pokud se spokojí jen s řečmi o zbožnosti bez skutečných plodů dobrých skutků – stejně jako onen neplodný fíkovník byl oděn jen do šelestícího roucha zelených listů.

Protože však kupci a prodavači neporozuměli podobenství o neplodném fíkovníku, Pán na ně uvedl trest, který si zasloužili, a vyhnal obchodníky s pozemskými věcmi z domu, v němž bylo přikázáno konat jen dílo Boží: přinášet mu oběti a modlitby a číst, vyučovat a zpívat jeho slovo.

Lze se však domnívat, že se v chrámu neprodávalo ani nekupovalo nic jiného než věci potřebné k jeho službě, jak čteme jinde (Jan 2,14), že když Ježíš vstoupil do chrámu, našel tam ty, kdo prodávali voly, ovce a holubice. A všechny tyto věci tam byly nepochybně proto, aby byly obětovány Bohu v jeho svatém domě, a prodávali je místní obyvatelé těm poutníkům, kteří přicházeli z dálky, aby je takto použili.

Jestliže tedy Pán nechtěl, aby se v chrámu prodávaly ani takové věci, které si přál, aby mu tam byly obětovány (totiž kvůli chamtivosti či nepoctivosti, která takové obchody často provází), s jakým hněvem by asi navštívil ty, které by tam našel smát se, tlachat nebo se oddávat jinému hříchu? Jestliže Pán nestrpí ve svém domě takové světské záležitosti, které je jinak dovoleno konat jinde, oč více přivolají Boží hněv věci, které se nemají konat nikde, budou-li páchány v jeho vlastním svatém domě?

lekce z Matutina z úterý po neděli Quadragesimae)

Prosebné (křížové) dny

Liturgies.net shrnuje tyto zapomenuté prvky našeho katolického dědictví následovně:

Prosebné dny jsou čtyři dny vyhrazené k požehnání polí a vyprošování Božího milosrdenství pro celé stvoření. Těmito čtyřmi dny jsou 25. duben, který se nazývá Velký prosebný den (a shodou okolností je to stejný den jako svátek sv. Marka), a tři dny před čtvrtkem Nanebevstoupení Páně, které se nazývají Malé prosebné dny. Tradičně v těchto dnech věřící obcházejí hranice farnosti, žehnají každému stromu a kameni a přitom zpívají nebo recitují litanie milosrdenství, obvykle litanie ke všem svatým.

Prosebné a pohyblivé svátky

Jak již bylo řečeno, hlavní prosebný den se koná 25. dubna, v den svátku svatého Marka. Pokud se stane, že svátek evangelisty svatého Marka je přesunut na jiný den (např. když den v oktávu Velikonoc připadá na 25. dubna), prosebné procesí se přesto koná 25. dubna, pokud svátek nepřipadá na Velikonoční neděli nebo pondělí, v takovém případě se procesí přesouvá na Velikonoční úterý. 25. duben je nejpozdější datum, na které mohou Velikonoce připadnout. A jak uvádí Dom Gueranger: „Pokud 25. duben připadá na velikonoční týden, procesí se koná v tento den (pokud to není velikonoční neděle), ale svátek evangelisty se slaví až po oktávu.“

Jelikož se Menší prosebné dny shodují s čtvrtkem Nanebevstoupení, datum Menších prosebných dnů se každý rok mění.

Historie velkých prosebných dnů

Velké a malé prosebné dny jsou také známé jako velké litanie a malé litanie, a to kvůli tradičnímu zvyku modlit se v tyto dny litanie při prosebném procesí. Dom Gueranger vysvětluje více o charakteristickém původu v tyto dny a o tom, jak vznikl:

Velké litanie (nebo procesí) se tak nazývají, aby se odlišily od malých litaní, tj. procesí, která byla méně významná, pokud jde o slavnostnost a účast věřících.

Z vyjádření svatého Řehoře Velikého vyplývá, že v římské církvi bylo starodávným zvykem slavit jednou ročně velkou litanii, které se účastnili všichni kněží a věřící. Tento svatý papež zvolil jako pevný den pro tuto procesí 25. duben a jako místo konání určil baziliku sv. Petra.

Několik autorů zabývajících se liturgií mylně zaměnilo tuto instituci s procesími předepsanými sv. Řehořem pro doby veřejných kalamit. Existovala již dlouho před jeho dobou a on ji pouze stanovil na 25. duben. Je zcela nezávislá na svátku svatého Marka, který byl zaveden mnohem později.

Historie malých prosebných dnů

V roce 2020 přednesl Dom Alcuin Reid na klášterní konferenci o malých prosebných dnech mimo jiné následující slova:

Jejich dodržování je nyní podobné formátu Velkých litaní 25. dubna, ale tyto tři dny mají odlišný původ, protože byly zavedeny v Galii v pátém století jako dny půstu, zdrženlivosti a zdržení se otrocké práce, během nichž se všichni účastnili rozsáhlého pokání, často bosí. Procesí a litanie se do římské liturgie dostaly až mnohem později (kolem počátku 9. století), a to pouze jako dny prosby – přimluy – spíše než jako dny půstu a pokání; ty byly považovány za neslučitelné s povahou velikonočního období.

Pokračoval:

Tato starobylá tradice je dnes na Západě skutečně téměř zapomenuta. Kolik katolíků, včetně duchovních, rozumí významu velkých a malých litaní nebo výrazu „prosebný den“?

...Sám Dorn Guengerer litoval nedocenění prosebných dnů ve své době: „Pokud porovnáme lhostejnost, kterou projevují současní katolíci vůči prosebným dnům, s oddaností, s jakou je dodržovali naši předkové, musíme uznat, že došlo k velkému úpadku víry a zbožnosti. Víme, jak velký význam přikládá Církev těmto procesím, a proto se nemůžeme ubránit otázce, proč se jich účastní tak málo věřících. Naše překvapení ještě roste, když zjistíme, že někteří lidé upřednostňují své soukromé modlitby před těmito veřejnými modlitbami

Církve, které, nemluvě o dobrém příkladu, přinášejí mnohem větší milosti než jakékoli modlitby, které si sami zvolíme.“

Původ malých prosebných dnů, na které odkazuje Dom Alcuin Reid, sahá do roku 470 n. l., kdy biskup Mamertus z Vienne v Galii zavedl každoroční pokání během tří dnů bezprostředně před svátkem Nanebevstoupení Páně. Na všechny tři dny předepsal litanie v podobě procesí. Poté se rozšířily do franské části Francie v roce 511, do Španělska v 6. století a do německé části franské říše v roce 813. V roce 816 papež Lev III. začlenil menší litanie do římské liturgie a během následujících století se zvyk konání těchto litaní stal každoroční tradicí.

Zatímco menší litanie (tj. malé prosebné dny) se konají tři dny před svátkem Nanebevstoupení Páně, otec Francis Weiser poukazuje na důležitou výjimku: „Papež Pius XII. udělil některým katolickým misím na tichomořských ostrovech povolení slavit velké i malé litanie v říjnu nebo listopadu“ (*Christian Feasts and Customs*, str. 42).

Je pokání nevhodné pro velikonoční období?

Dom Gueranger odpovídá na tuto otázku, kterou si klade mnoho liturgicky smýšlejících katolíků:

Přirozeně se nabízí otázka, proč sv. Řehoř zvolil 25. duben pro procesí a zastavení, při nichž nám vše připomíná lítost a pokání a které se zdají být v rozporu s radostným velikonočním obdobím?

První, kdo dal uspokojivou odpověď na tuto otázku, byl kanovník Moretti, učený liturgista minulého století. Ve své erudované disertační práci dokazuje, že v 5. a pravděpodobně i ve 4. století byl 25. duben v Římě slaven jako den velké slavnosti. Věřící se v tento den vydávali do baziliky sv. Petra, aby oslavili výročí prvního příchodu knížete apoštolů do Říma, kterým mu udělil nezadatelné privilegium být hlavním městem křesťanstva. Od tohoto dne počítáme dvacet pět let, dva měsíce a několik dní, které sv. Petr vládl jako biskup Říma. Sakramentář svatého Lva nám podává mši této slavnosti, která se později přestala slavit. Svatý Řehoř, jemuž vděčíme hlavně za uspořádání římské liturgie, toužil uchovat památku dne, který Římu přinesl jeho největší slávu. Proto nařídil, aby kostel svatého Petra byl stanicí Velké

litanie, která se měla vždy slavit v tento příznivý den. 25. duben připadá tak často během velikonoční oktávy, že jej nebylo možné dodržovat jako svátek v pravém slova smyslu na počest vstupu svatého Petra do Říma; svatý Řehoř proto přijal jediný zbývající způsob, jak připomenout tuto velkou událost.

Proto Církev od starověku dodržovala tyto dny jako dny proseb. A i když půst, který je charakteristickým znamením postního období, by byl pro velikonoční období nevhodný, zdrženlivost je v velikonočním období stále povolena a dokonce povinná. Například páteční zdrženlivost je v období Velikonoc povinná jak podle Kodexu kanonického práva z roku 1983, tak i ve všech předchozích dobách, až po zavedení půstu a zdrženlivosti ve středu a v pátek apoštolů.

V minulosti Řím nařizoval věřícím během Prosebných dnů zdrženlivost od masa. Jiné církve, například církve v Galii, kde Prosebné dny vznikly, však vyžadovaly půst. Dom Gueranger vysvětluje:

Den jako tento, kdy se činí pokání za urážku Boží majestátnosti, by přirozeně naznačoval nutnost spojit vnější pokání s vnitřní lítostí, která naplňovala srdce křesťanů. V Římě se v tento den vždy dodržovala zdrženlivost od masa; a když byla ve Francii Pipinem a Karlem Velikým zavedena římská liturgie, byla samozřejmě slavená Velká litanie 25. dubna a věřící v této zemi dodržovali zdrženlivost. Koncil v Aix-la-Chapelle v roce 836 uložil dodatečnou povinnost odpočívat v tento den od služebné práce: stejný předpis se nachází v Kapitularii Karla Holého. Pokud jde o půst v pravém slova smyslu, který je v rozporu s duchem velikonočního období, zdá se, že v tento den nebyl nikdy dodržován, alespoň ne obecně. Amalarius, který žil v devátém století, tvrdí, že se tehdy nedodržoval ani v Římě.

Půst prosazoval také sv. Karel Boromejský v Miláně, ačkoli Řím nikdy nepřepsal půst během velikonočního období. Půst během velikonočního období však není hříchem, stejně jako almužna a modlitba, další pilíře postního období, jsou během velikonočního období jistě chvályhodné.

Zdržte se masa a připojte se k procesím

Všechny katolíky velmi povzbuzují, aby dodržovali tyto dny a trávili čas modlitbou litaní ke všem svatým, nejen za bohatou úrodu, ale také za milosrdenství a pokání. Dny prosby jsou také dny, kdy bychom se mohli alespoň zdržet masa jako pokání, abychom prosili o Boží milosrdenství během našich současných trestů.

Kněží, prosím, nabídněte věřícím veřejná procesí v Prosebné dny. Propagujte je. Povzbuzujte lidi, aby se dobrovolně zdrželi masa a obětovali to, aby prosili o Boží milosrdenství pro náš národ, naši zemi a naše rodiny. Prosím, dejte věřícím znovu poznat a milovat tyto dny.

Ti, kteří hledají modlitby pro procesí v Prosebné dny, včetně litanií, je najdou online.¹ A pro ty, kteří by chtěli modlitby za požehnání svého majetku, zvláště vhodné pro Prosebné dny, jsme se tím zabývali jinde.² Tyto modlitby mohou pronášet laici.

A konečně, otec Christopher Smith, kněz z diecéze Charleston v Jižní Karolíně, sestavil opravdu krásného a vynikajícího ilustrovaného průvodce, který vysvětluje jak Prosebné, tak kvatembrové dny, s řadou velmi užitečných citátů z různých liturgických zdrojů. Je k dispozici online ke stažení.³

Modlitba ze mše Prosebných dnů starobylého galikánského ritu:

Od tebe, Pane, přijímáme potravu, která nás denně živí; tobě také nabízíme tyto pusty, jimiž podle tvého příkazu ukládáme svému tělu zdrženlivost od nebezpečného požitkářství. Ty jsi tak uspořádal střídání ročních období, aby nám poskytovalo útěchu: čas jídla tak dává tělu výživu střídými pokrmy a čas půstu mu ukládá trest, který je příjemný Tvé spravedlnosti. Dej, ať požehnáš a přijmeš naši oběť třídenního pokání a milosrdně dopřej, aby zatímco naše těla se zdržují požitků, naše duše také odpočívají od hříchu. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

(podle M. Plese)

¹ *Texts and rubrics*. [online]. Dostupné z: <https://media.musicasacra.com/sjfm/Eastertide/Easter-Rogations.pdf>. [citováno 2023-12-11]

Mše v prosebné dny <https://fssp.cz/wp-content/uploads/2020/03/Mše-sv.-v-prosebné-dnyA5.pdf>

² PLESSE, Matthew. *loc. cit.* [online]. Dostupné z: <https://acatholiclife.blogspot.com/2020/04/major-rogation-day-april-25th-prayers.html>. [citováno 2023-12-11]

³ PLESSE, Matthew. *loc. cit.* [online]. Dostupné z: <https://acatholiclife.blogspot.com/2014/04/rogation-day-and-ember-day-manual.html>. [citováno 2023-12-11]

Máme důvod číst Písmo svaté

Ztroskotanému námořníkovi se jen s obtížemi podařilo doplavat na neznámý ostrov. Objevil tam domorodce, jak pod stromem čte Bibli. Bez váhání se na něj obořil: „U nás tu knihu už nikdo nečte. Měla by se zahodit!“ Domorodec zvedl oči a řekl: „Než jsem ji začal číst, takové jako ty jsem si pekl. Opravdu si myslíš, že ji mám raději zahodit?!“

Jednou řekl Johann Wolfgang von Goethe, že čím budou lidé ušlechtilější, tím více budou číst Bibli. Jistě mu nešlo jen o mravní vliv Písma svatého na lidstvo. Důvodů, proč je často brát do rukou, je více a stojí za to se nad nimi zamyslet.

Slyšet a naslouchat

Síla Božího slova vždy spočívala v jeho hlásání. Slova Bible totiž potřebují ústa i srdce člověka, který jim dá živou jiskru: své myšlenkové schéma, emoce, ba i ruce spolu se zkušenostmi propletenými radostí i utrpením. Bez toho hrozí, že zůstane mrtvou literou.

Dnes je však naše schopnost slyšet a naslouchat opotřebovaná jako sjeté pneumatiky. Ještě donedávna bylo vyprávět biblický příběh nebo poučení jako podat sklenici vody žíznivému na poušti. Dnes žijeme v oceánu informací všeho druhu a potřebujeme z něj sáhnout po sladké vodě života – vlastní rukou. A jestliže se křesťan v minulosti obešel bez osobního vztahu k Božímu slovu, dnes to už nepůjde.

Běžný věřící často zažívá při naslouchání Božímu slovu během liturgie dvě krajnosti. Buď se jeho vnímání automaticky vypne s myšlenkou: „To už znám!“, nebo se dostaví pocit chaosu, protože si jednotlivá čtení neumí zařadit. Netuší, co kam patří, co s čím souvisí, a nechává na sebe dopadat milostivý déšť Božího slova, aniž by jím uhasil svou existenciální žízeň.

První zkušenost většinou není reálná. Relativně dobře známe jen několik příběhů a podobenství – a tím to končí. I kdybychom měli ta nejznámější převyprávět, asi bychom tápali. V nedělní liturgii totiž během roku vyslechneme přibližně čtyřicet procent Nového zákona a pouze tři procenta Starého zákona.

To je duchovní minimum, téměř na hranici podvýživy. Proto je náš pocit vnitřního chaosu z Písma realitě blíží, než si myslíme.

Možná nás od čtení odrazuje i podvědomý dojem, že se při liturgii používá jen jako podklad pro to, co chce kazatel říci. A to zastíní jeho celkovou sílu, která tak mimořádně respektuje naši svobodu. Další pastí je anonymita: při slyšení Božího slova nám naše představivost může našeptávat: „Kéž by to slyšel můj soused nebo šéfka!“ Když však vezmu Bibli do rukou sám, je mnohem větší šance, že půjde o vytoužený dialog mezi mnou a Bohem.

Církev uvádí katechumeny do Písma tak, že jim hned na začátku slavnostně předá evangelium. Ne proto, aby je odložili na polici, ale aby se jeho čtením zapálili k životodárné víře. Křesťan pokřtěný jako malé dítě tuto etapu často „šťastně“ přeskočil. A i když přijal svátost biřmování, může ve vztahu k Písmu po celý život pokulhávat.

Jako zralí křesťané potřebujeme víc než být závislí jen na tom, co nám z Písma zazní při nedělní Eucharistii. Je to, jako bychom někoho znali jen z doslechu nebo přes sociální síť. Setkat se osobně je mnohem víc. A to potřebuje zralý křesťan: vzít Písmo do vlastních rukou a začít číst – vlastní hlavou, srdcem i životní zkušeností.

Nebezpečí fundamentalismu

Představme si velkou krabici puzzlí – třeba tři tisíc dílků. Přibližně tolik čtení máme k dispozici během tří liturgických let. Při každé bohoslužbě dostáváme několik úlomků textu, které si máme v každodenním životě skládat hlavou i srdcem dohromady. Některé však ztratíme už cestou domů – nebo dokonce přímo během bohoslužby, když se nám nedaří soustředit.

Radostná zpráva je, že máme-li doma Bibli, máme kompletní krabici puzzlí, z níž nechybí ani jediný dílek. Stačí ji otevřít a začít skládat. A kdy nás skládání začne bavit? Když se začne rýsovat obraz. Tomu však předchází námaha.

Čím více z Písma přečteme, tím více nás bude bavit objevovat jeho hlubší obraz. To je tajemství milovníků Bible – prostě je to chytlo.

Pokud však dnešní křesťan nepoznává celé Písmo, nemůže je vnímat v souvislostech. Hrozí mu nebezpečí fundamentalismu – vytrhávání výroků z kon-

textu podle toho, co se mu hodí. Nejenže se může mýlit, ale může vysílat zkreslené informace o křesťanství do svého okolí.

Na čtení jsou důvody

Někdo by mohl říci, že časté čtení Písma není přikázáno. Církev přikazuje přijmout Eucharistii alespoň jednou ročně – a přesto ji mnozí přijímají denně. Podobně je to s četbou Písma.

Eucharistii však nestačí přijímat často – může se stát pouhým zvykem. Potřebujeme i adoraci, při níž si uspořádáme sami sebe a prohloubíme vědomí, kdo je Bůh a kdo jsem já. Velmi podobně působí i četba Písma. I když někdy máme pocit, že jsme málo pochopili, můžeme si být jisti, že v našich hlubinách tiše pracuje.

Písmo je základem celé naší víry i morálky. Učí nás důvěrně poznávat, jaký je Bůh, a vstupovat s ním do osobního vztahu. Učí nás nejen o Bohu, ale i o člověku – kdo jsem, proč a k čemu žiji – v Božím světle. Lepším poznáním sebe sama budeme lépe rozumět druhým.

Není to jen návod k životu

Shrňme si důvody ke čtení Písma a opřeme je o jeho vlastní svědectví.

Moudrost nad moudrost

„Veškeré Písmo je inspirováno Bohem a je užitečné k učení, k usvědčování, k nápravě a k výchově ve spravedlnosti, aby byl Boží člověk dokonalý a připravený ke každému dobrému dílu“ (2 Tim 3,16–17).

Co je moudré, je rozumné. Ale mluví-li Bůh, je to moudrost nad moudrost.

Ekologie pravdy

Ježíš říká: „Posvět je pravdou; tvé slovo je pravda“ (Jan 17,17).

V době plné názorů a „ismů“ je Boží slovo čirou pravdou.

Bliže k Ježíši

„Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (Jan 14,6).

Písmo nás přivádí k vtělené Pravdě – k Ježíši Kristu.

 Návod k životu

„Boží slovo je živé, účinné a ostřejší než jakýkoli dvojsečný meč; proniká až k rozdělení duše a ducha...“ (Žid 4,12).

Dokáže zasáhnout nejhlubší vrstvy našeho nitra.

 Lahodný pokrm

„Jak sladká jsou tvá slova mému patru, sladší než med mým ústům“ (Ž 119,103).

„Lepší je mi zákon tvých úst než tisíce ve zlatě a stříbře“ (Ž 119,72).

Boží slovo je sladké i vzácné.

 Světlo na cestu

„Výklad tvých slov osvěcuje, dává rozumnost prostým“ (srov. Ž 119,130).

Je spolehlivým kompasem pro život.

Kam bychom šli?

Navzdory všem povzbuzením se nám může stát, že budeme mít pokušení Ježíše opustit. On se však ptá i tebe: „I vy chcete odejít?“ Odpovězme s apoštolem Petrem:

„Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života“ (Jan 6,68)..

(podle KN)

Modlitbou projevujeme především lásku k Bohu

Předložená otázka prozrazuje, že čtenářka přemýšlí o otázkách víry a duchovního života a nekoná svou modlitbu jen jako zvykový úkon. Pro věřícího je skutečně důležité zabývat se významem modlitby.

Stává se mi, že pochybuji o významu a úloze modlitby. Pokud jde o prosby, Bůh přece ví všechno o našich potřebách; a děkovné modlitby jsou zase omezené jen na dobu, kdy se nám daří, jinak se mi zdají neupřímné. Zkusíte mi to vysvětlit?

Darina

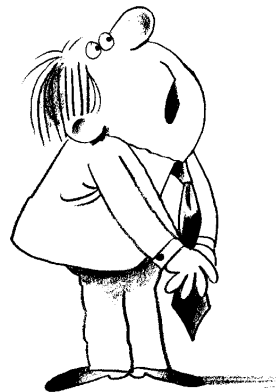
Řekněme si nejprve, co považujeme za modlitbu. Katechismus Katolické církve píše v úvodu části nazvané Křesťanská modlitba:

„Tajemství víry vyžaduje, aby je věřící nejen vyznávali a slavili, ale aby z něho také žili v osobním vztahu k živému a pravému Bohu. Tímto vztahem je modlitba.“

Modlitba je živým a osobním vztahem s Bohem

Přidejme několik dalších postřehů z katechismu i od světců. Píše se tam také:

„Pokora je předpokladem, abychom přijali nezasloužený dar modlitby“ (KKC 2559). A dále: „Kdybys znala Boží dar... (Jan 4,10). Krása modlitby se ukazuje právě tam, u studny, kam přicházíme hledat vodu pro sebe. Tam přichází Kristus vstříc každému člověku, hledá nás jako první a prosí, abychom mu dali napít. Ježíš žízni. Jeho prosba vychází z hlubin Boha, který po nás touží. Modlitba – ať to víme, nebo ne – je setkáním Boží žízně s naší žízní. Bůh žízní po tom, abychom my žíznili po něm“ (KKC 2560).

Karmelitán blahoslavený Marie-Eugène (1894–1967) píše, že modlitba není jen nějakým dílčím cvičením, ale samotným uskutečňováním duchovního života. Cesta vnitřní modlitby je zářivou a praktickou cestou, otevřenou všem duším, které touží proniknout do hloubky osobního vztahu s Bohem. Tuto rozhodující úlohu lze připsat vnitřní modlitbě v duchovním životě – za předpokladu, že prolomíme příliš úzké rámce, do nichž ji některé definice uzavírají.

Modlitba je tedy živým a osobním vztahem s Bohem; je to nezasloužený Boží dar a odpověď lásky na Boží žízeň po naší lásce. Svátá Terezie z Lisieux (1873–1897) napsala: „Pro mě je modlitba vzletem srdce, jednoduchým pohledem k nebi, výkřikem vděčnosti a lásky ve zkoušce i v radosti.“

A poslechněme si také svatou Terezii z Avily (1515–1582):

„Vnitřní modlitba pro mě není nic jiného než důvěrné sdílení přátelství, při němž se často setkáváme tváří v tvář s Bohem, o němž víme, že nás miluje.“

Pseudo-Chryzostom (anonymní starověký církevní spisovatel vystupující pod jménem sv. Jana Zlatoústého) píše: „Když mluvím o modlitbě, nemysli si, že jsou to jen slova. Je to touha po Bohu, nevýslovná láska, která nepochází od lidí, ale má původ v Boží milosti.“

Modlitba je především projevem lásky

Vznešenými slovy hovoří o modlitbě také teolog Romano Guardini. Jednoho dne, když Pán seděl v Betánii, Marie přinesla vzácný nardový olej, pomazala jím jeho svaté nohy a utřela je svými vlasy; a dům se naplnil vůní oleje. Tehdy jeden chamtivý duch reptal: „Nač takové plýtvání?“ Ale Syn Boží jej napomenul: „Nech ji, ať to uchová pro den mého pohřbu!“ V těch slovech bylo tajemství smrti, lásky, vůně, daru...

Symbolem modlitby je kadidlo – právě té modlitby, která nesleduje žádný cíl, nic nepožaduje a stoupá jako chvála po každém žalmu; která se klaní a chce vzdávat díky Bohu, protože je veliký a mocný. Avšak v náboženství existuje i jistý „filoteismus“ vycházející z malichernosti ducha a vyprahlosti srdce – podobný reptání Jidáše Iškariotského. Zde se modlitba uchyluje k duchovnímu prospěchářství; musí být přiměřená a měšťácky rozumná. Taková mentalita však nic neví o královské plnosti modlitby, která chce obdarovávat. Nezná hlubokou adoraci. Nerozumí duši modlitby, která se neptá proč ani nač, ale vznáší se, protože je láskou, vůní a krásou. A čím více miluje, tím více se sama stává darem a její vůně stoupá ze spalujícího ohně (srov. Romano Guardini, Posvátná znamení).

Pokud jste mi správně porozuměla, zde je možná jádro problému, který prožíváte: zřejmě uzavíráte modlitbu do úzkého rámce proseb a díky. A možná se zde dotýká i toho, co říká katechismus:

„Nejčastějším a nejskrytějším pokušením je náš nedostatek víry“ (KKC 2732).

Pán Bůh vás zve, abyste rozšířila rámec své modlitby, aby se stala sdílením přátelství a odpovědí na největší příkázání: „Milovat budeš Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí!“ (Mt 22,37).

Bůh je vždy Lásky, která se šíří. Stejně jako nelze ponořit ruku do vody a nezmáčet ji, není možné vstoupit vírou do kontaktu s Bohem a nečerpat z jeho nekonečného bohatství. Každý kontakt s Bohem je účinný. Nezávisle na konkrétních milostech, které může člověk od Boha prosit a přijmout, čerpá duše v Bohu rozmnožení nadpřirozeného života a prohloubení lásky.

A na závěr – protože modlitba je potřebná ke spáse duše – ještě myšlenka svatého Alfonse: „Mluvim zpravidla o dospělých: kdo se modlí, bude spasen; kdo se nemodlí, bude zavržen.“

(podle KN)

Spravedliví muži prokázali Ježíšovi úctu

Podle kanonických evangelií jsou postavy Nikodéma a Josefa z Arimatie muži z řad Židů, kteří po Ježíšově smrti na kříži zajistili důstojné pohřbení jeho těla.

Můžete mi blíže přiblížit osoby Nikodéma a Josefa z Arimatie? Kdo byli tito spravedliví muži?

Markéta

Josef, jehož příjmení prozrazuje, že pocházel „z judského města Arimatie“ (Lk 23,51), se objevuje ve vyprávění všech čtyř evangelistů. Byl to „bohatý člověk“ (Mt 27,57) a „vážený člen rady“ (Mk 15,43), tedy židovské velerady (synedria), která Ježíše odsoudila a předala Pilátovi, aby z pozice své moci potvrdil rozsudek smrti.

Dobry a spravedlivy Josef

Josef však – jak píše evangelista Lukáš – „nesouhlasil s jejich rozhodnutím ani činy“ (Lk 23,51); byl totiž „dobry a spravedlivy člověk“ (Lk 23,50). Jde o charakteristiku, která je v Písmu spíše vzácná. Ačkoli byl „Ježíšovým učedníkem“ (Mt 27,57) a „očekával Boží království“ (Mk 15,43), během Ježíšova veřejného působení se zřejmě v jeho blízkosti příliš neukazoval, protože „se bál Židů“ (Jan 19,38). Byl tedy jeho tajným učedníkem.

Právě ve chvíli, kdy ukřižovaného Ježíše téměř všichni opustili, však projevil odvahu a požádal Piláta, „aby mu dovolil sejmout Ježíšovo tělo“ (Jan 19,38). Tím se k Ježíši veřejně přiznal, a to s rizikem, že bude považován za spojence odsouzenec. Ježíšovo tělo pak s patřičnou úctou zavinul do čistého plátna a „uložil do svého nového hrobu, který si vytesal ve skále“ (Mt 27,60), čímž je uchránil před zneuctěním mezi těly ostatních popravených v hromadném hrobě.

Evangelisté jednomyslně připomínají, že šlo o nový hrob, „v němž ještě nikdo neležel“ (Jan 19,41). Po přivalení kamene ke vchodu do hrobu se Josef z Arimatie v evangeliích již dále neobjevuje.

Nikodém dozrál v pravého učedníka

Postavu Nikodéma zmiňuje mezi evangelisty pouze svatý Jan. Podle jeho podání se zdá, že pocházel z Galileje (srov. Jan 7,52) a připojil se k Josefovi z Arimatie při pohřbu Ježíše, když „přinesl asi sto liber směsi myrhy a aloe“ (Jan 19,39). Šlo o mimořádně velké množství vonných látek – odhadem kolem třiceti kilogramů.

Také Nikodém byl zřejmě zpočátku tajným učedníkem, protože patřil mezi farizeje a byl „předním mužem mezi Židy“ (Jan 3,1). Je pochopitelné, že mu to mohlo bránit veřejně se k Ježíši přiznat. Naznačuje to i skutečnost, že poprvé přichází za Ježíšem v noci. Evangelium zachycuje část jejich rozhovoru o znovuzrození z Ducha (srov. Jan 3,1–10). Z těchto slov lze vycítit Nikodémovu upřímnou touhu po hlubším poznání Ježíšova učení.

Po nočním setkání se znovu objevuje ve chvíli, kdy se velekněží a farizeové s pohrdáním vyjadřují o Ježíši a o těch, kdo v něho uvěřili (srov. Jan 7,48–49). Tehdy se jej zastane a vyslouží si jejich posměch. Potřetí už vystupuje otevřeně jako učedník, když pomáhá při pohřbu Ježíšova těla. Poté se o něm evangelium již nezmiňuje.

Zajímavým způsobem se tak napříč evangeliem ukazuje vnitřní vývoj Nikodéma: od nočního setkání s Ježíšem, možná motivovaného zvědavostí, přes jeho obranu před náboženskými představiteli až po tichý, ale odvážný projev lásky při uložení Ježíšova těla do hrobu. Od poznání přes svědectví až ke službě. Nikodém tak zviditelňuje to, co je pro učednictví klíčové.

Oba – Josef z Arimatie i Nikodém – pro své postavení ve společnosti zřejmě během Ježíšova působení veřejně nepatřili mezi jeho následovníky. Jejich učednictví se odehrávalo spíše „ve skrytosti“. Projevilo se však odvážným skutkem služby při pohřbu Ježíšova těla.

Ačkoli zbytek jejich života historicky spolehlivě neznáme, lze předpokládat, že patřili k okruhu prvotní Církve a pro vyznání víry v Ježíše Krista také trpěli. Podle starobylé tradice jsou oba uctíváni jako svatí. Připomíná je Římské martyrologium a jako den jejich společné památky uvádí 31. srpen.

(podle KN)

15. Co to na mě zkoušíš?

*„Tati, půjdeme i dnes opékat špekáčky tam, kde jsme byli včera?“
„Uvidíme, musíme zjistit, jestli už odjeli hasiči.“*

Co jsem tím chtěl říct? Nabízím vám několik zajímavých hokus-pokusů. Ne všechny byly odzkoušeny v praxi, a tak neručím, pokud se některý nevydaří. **Samozřejmě, že ani škodu, která při tom vznikne, nehodlám nahradit.** Ale tak jako tak zkuste, jestli to funguje. Pro každý případ se zeptejte přihlížejících, zda jsou pojištěni. Když pokusy, tak i pokusná grafika. Jdeme do toho?

1. Jak uděláš, aby zapálená svíčka hořela i ponořená do vody?
(Dám na vodu hořící kahánek, přikryji ho sklenicí a tlačím je pod vodu.)
2. Jak dosáhneš, aby stolní tenisový míček nespadol na zem, ale držel volně (vznášel se) ve vzduchu?
(Stolní tenisový míček dám do trychtýře a trychtýř si dám do úst správným koncem. Pak foukám do něj vzduch. Poznámka: Půjde to jen pokud foukám, co mi pára stačí.)
3. Co jiného je třeba udělat, aby pingpongový míček „visel“ ve vzduchu?
(Dám ho nad zapnutý fén nebo vysavač.)
4. Do zavařeninové láhve dáš kahánek. Jak ho vytáhneš prsty?
(Naliji do láhve vodu. Vyzvedne ho.)
5. Jak poznáš, které vajíčko je uvařené a které syrové?
(Syrové se málo točí, uvařené se točí dobře. Nebo – když mírně položíme ruku na roztočená vajíčka, tak vařené se zastaví a syrové se točí dál.)
6. Dokáže propíchnout nafouknutý gumový balónek, aby nepraskl?
(Zkus to tak, že vodorovně do balónku píchneš jehlici. Nedělej to před očima!)
7. Jak spojíš dva listy papíru, které držíš svisle vedle sebe?
(Stačí jemně foukat mezi svislé papíry.)
8. Udělej si malé kuličky (o velikosti hrášku nebo bobu). Výrobní materiál je papír. Polož je na podložku a foukej do nich. Jasnačka, že se kutálí dopředu. Co musíš udělat, aby se kuličky pohybovaly v protisměru – směrem k ústům?
(Dáš kuličky do hrdla láhve a foukáš do nich. Možná by to šlo i silným vdechem!)

9. Na to jistě nepřijdeš. Kdy hořící svíčku nezhasíš, i když na ni foukáš?
(Dáš si do úst vodorovně špici velkého trychtýře a foukáš do něj, směrem ke svíčce.)
10. Protáhni se přes pohlednici! Nelze? Někteří to prý hravě dokázali. Věříš?
(Pohlednici slož na polovinu a řež pásky jednou z jedné a pak z druhé strany. Získáš proužek. Pokud budeš řezat a řezat, a okraj nepřetrhneš, vznikne obrovský otvor.)
11. Jak nafoukneš balonek, abys do něj vůbec nefoukal?
(Pokus má postup: Do balónu nasyp sodu bicarbonu. Konec balónu navleč na hrdlo láhve Prášek sody bicarbonu přesyp do láhve, ve které je ještě troška octa.)
12. Jak bys postupoval, aby ti papír, který držíš nad hořící svíčkou neshořel?
(Z papíru udělej krabičku, nebo čtyři konce papíru chyt' dohromady – a nalij do nich vodu.)
13. Na talíři máš vodu (čaj). Tekutinu posypeš mletým pepřem. Jak se koření dostane na okraj talíře?
(Nalej do talíře trochu oleje nebo čistícího prostředku; Jar, Pur. Pokus nedělej na otcově kávě.)
14. Udělej ze zlomených zápalek tvar vícenásobné hvězd (stříšky). Jak dosáhnout, aby se zápalky obrátily opačně (na tvar vějířovitý) - středy dát do středu?
(Doprostřed hvězdice nakapej vodu)
15. Dokážeš na hranu papíru položit tužku tak, aby z ní nespadla?
(Slož papír na polovinu nebo jej stoč do roličky. Když je dost pevný, unese tužku)
16. Kde je na těle místo, kterého se nemůžeš dotknout pravou rukou?
(Závisí to od tvé ohebnosti. Rizikové místo je na zádech – pravá lopatka. A jistě kam nedosáhneš, je pravý loket.)
17. Kdy se udrží lžice a vidlička na zápalcích položené na hraně stolu?
(Musíš zaseknout lžici i vidličku do sebe Potom najít těžiště i zpáteční tlak!)
18. Jak bys rozšířil bazén, s podmínkou, aby jeho strany zůstaly?
(Nad čtyřmi stranami čtyřúhelníku je třeba udělat odvěsny čtyř trojúhelníků. Zkus!)
19. Jak bys přemístil láhev, aniž by ses jí dotkl rukou a nohou?
(I pomocí brčka na pití, které bych dal do láhve.)

20. Jak dosáhnout, aby se dvě zápalky svými konci spojily a tvořily celek? (Zápalky obrat fosforovými hlavičkami k sobě a zapal je. Za chvíli máš výsledek.)
21. Něco pro mozek: Včera to bylo zítra, zítra to bylo včera. Kdy to bylo? (A vůbec, bylo to? Nebo to ještě bude? Nebo to vůbec nebude? Kdy to bude? Dnešek.)
22. Kdy se nevylijí naplněná sklenice s vodou, je-li v různých polohách? (Je tu takové řešení. Do plastické sklenice nahoře udělej dírky, do kterých uvaž provázek. Potom sklenicí, ve které je stále ještě voda, rychle toč! Pozor, nezkoušet v obýváku!)
23. Na talíř položím kovovou minci. Potom na ni naliji vodu, aby byla zcela ponořená. Úloha je: Jak vezmeš minci, aby sis nenamočil prsty? (Do talíře polož hořící svíčku. Přikryj ji sklenicí od zavařenin. Voda vystoupí do 'poháru. Odborně se úkaz jmenuje elevace, nebo tak jaksí. A nakonec si minci vezmi.)
24. Jak uhasíš svíčku bez foukání, doteku rukou, bez doteku jiným tělesem? (Do sklenice dej ocet a sodu bicarbonu. Když začne pění, nakloň sklenici ke svíčce.)
25. Na hrdlo skleněné láhve polož minci. Co udělat, aby mince začala nadskakovat? (Nejprve mni rukama jednu o druhou. Když jsou horké, chyt' láhev.)
26. Do vysoké úzké sklenice dej stolní tenisový míček. Ruka do sklenice nevejde. Jak dostaneš míček ven, pokud ji nevyklápiš a ani nepoužiješ na to jiný předmět? (Foukej do sklenice nebo nalij do něj vodu. Archimedův zákon ještě platí!)
27. Umíš zmenšit dvoulitrovou láhev z umělé hmoty tak, aby měla alespoň na poloviční objem? (Zkus do ní lít vroucí vodu. Nic?)
28. Nakreslí různé body. Dají se od sebe vzdálit bez stříhání? (Samozřejmě! Velmi lehce. Body nakreslí na balónek a nafoukni ho.)
29. Do zazátkované láhve dej na zátku tužku. Na ni dej pásek papíru. Na papír polož 10euro. Jak vytáhneš papír bez použití rukou tak, aby peníze nespadly? (Jak jednoduché řešení. Silně udeř nožem papír. Ne ruku!)
30. Do sklenice polož brčka. Úkolem je, aby se brčka začala hýbat a aby nakonec vypadla ze sklenice.

(Dej tam sodu a nalij minerálku.)

31. Ve sklenici je voda a brčko. Udělej něco, aby brčko ze sklenice stále vyskakovalo ven.

(Jen to? Druhý konec brčka ucpi.)

32. Jak dosáhneš, aby list papíru udržel na své hraně neuvěřitelných pět kilogramů knih?

(Nejprve list stoč do roličky a zabezpeč sponkami na papír, aby se nerozmotala a potom opatrně skládej knihy. Dbej na rovnováhu!)

33. Je možné ponořit vatu do nádoby, ve které je voda tak, aby dosáhla až na dno a zůstala suchá? Co pro to udělat?

(Vatu dej na víčko. Vše polož na vodu, přikryj ji sklenicí a tlač na dno. Po vytažení je nahoře suchá.)

34. Před sklenicí polož papír, na kterém je šipka zleva doprava. Když do sklenice naliješ vodu, šipku vidíme zprava doleva. Vysvětli, jak je to možné?

(Jde o optický klam.)

35. V láhvi s vodou je kovový předmět. Co uděláš, aby předmět vystoupal nahoru?

(Použij silný magnet.)

36. V láhvi je voda. Pokud ji převrátíš dnem vzhůru, voda vytéká. Co je třeba udělat, aby voda nevytekla? Při pokusu se nesmí používat žádná zátka.

(Šlo by to jen a jen takto: Je třeba dostat obrácenou láhev do plného kbelíku vody.)

37. Dá se, nebo se nedá? Do sklenice s vodou dej 10 kovových euro. Jak dosáhneš toho, aby mince nebyla stále na dně, ale se nacházela v horní části sklenice? (Na sklenici dej papír a obrať ji. Mince není na dně, ale u otvoru sklenice. Ha – ha.)

38. Něco z kuchyně: Která zelenina je před zmrznutím jako po zmrznutí?

(Cibule. Se souhlasem mámy se můžeš o tom přesvědčit co nejdříve!)

39. Jak posbíráš ze země hřebíky, za podmínky, že je nesmíš sbírat holý rukama, bosýma nohama, ani zuby, či zuby, ani kleštěmi?

(Máme tu vynález starý pořádně dlouho. Jmenuje se magnet!)

40. Když nad vařící vodou držíš skleněnou poklici, pára na ní kondenzuje a voda kape dolů. To je známá věc! Ale! Co je třeba udělat, aby kapky vody kapaly i tehdy, když stejnou poklicí přikryješ hrnec studené vody?

(Co budeš dělat, to budeš dělat, půjde to jen pokud do hrnce dáš sodu.)

41. Logická otázka má takový formát: Máš pět sklenic, ale můžeš nalévat jen do jedné. Jak uděláš, abys naplnil všech pět sklenic?

(Opět chyták. Sklenice postav nad sebe a lij jen do té vrchní.)

42. Na stolečku, který má tři nohy, nerovnoměrně zkrátím jednu, dvě nebo tři nohy. Bude stát, nebo se převálí?

(Bude stát, ale občas se nakloní.)

43. Dvě sklenice naplníš vodou. Od sebe budou vzdáleny asi 20 cm. Na ně polož list papíru a na tento papír dej další sklenici – ta spadne! Co uděláš, aby byl mezi nimi papír a nespadl?

(List papíru poskládej na harmoniku. Ohne se až po zem. Sklenice nespadne, ani když naliješ vodu.)

44. Co uděláš, aby dřevěná destička stála šikmo, aniž aby byla něčím jiným podepřena?

(V destičce udělám otvor a ponořím ji do vody. Změna těžiště to udělá!)

45. Na láhev natáhnu balónek. Bez dotyku dosáhni toho, aby se balónek trochu vtáhl do láhve.

(Hod' do láhve ještě před tím hořící zápalku nebo papír.)

46. Ve sklenici máš dole barevnou kapalinu a nahoře čistou vodu. Jak dosáhneš ze sklenice barevnou kapalinu?

(Slámkou.)

47. Ze zápalek vytvoř domeček, za domem udělej stromek. Co uděláš, aby stromek stál před domem, můžeš-li pohnout jen jednou zápalkou?

(Takových příkladů jsou tisíce. Na střeše posunu trojúhelník zleva doprava.)

Jiné ptákoviny

Policista kontroluje technický stav auta a zjistí, že je zkažený tachometr.

„Pane řidiči, jak zjistíte, jakou jedete rychlostí?“

„To je jednoduché“, nedá se řídič. „Při

čtyřicítce mi klepe výfuk, při šedesátce dveře a při osmdesátce začíná vrískat celá moje rodina.“

Zkuste si na chvíli „lázat“ hlavu a najít správné řešení daných úkolů. Pokud je vás víc, můžete si zasoutěžit, kdo to zvládne rychleji. Řešení jsou poněkud níže. No a v případě, že vám nesedí, kdesi se stala chyba.

1. Každý ze dvou bratrů má tři eura. Kolik peněz musí dát jeden druhému, aby měl o dvě eura víc?
2. Oprav rovnici $5+5+5 = 550$ napsanou zápalkami, abys pohnul jen jednou zápalkou.
3. Sečti pět jedniček, aby vyšlo číslo 14. To musí být pro vás bleskovka. Máte?
4. Otec měl čtyři syny, a každý měl sestru. Kolik měli sourozenců?
5. Rodinný hlavolam: Pokud sestra tvého strýce není tvá teta, čím ti je?
6. Jak řádně vyslovíš slova: máma, papa, holka, aby se ti při tom rty nedotýkaly?
7. Uměl bys zapískat na píšťalce, když nesmíš do ní ani trochu fouknout?
8. Buďte moudří. Může si muž v Nizozemsku vzít za ženu sestru své vdovy?
9. Na stromě byly hrušky. Zafoukal vítr a hle: Hrušky ze stromu nespady, hrušky na stromě nezůstaly. Jak je to možné? Existuje reálné vysvětlení?
10. Byla dlouhá rovná trouba. Z jedné strany se dívala dovnitř jedna kočka, z druhé strany druhá kočka. A neviděli se navzájem. Jak je to možné?
11. Je jedna nemoc, o které nás lékaři poučí jak ji nedostat, i jak se jí zbavit. Zdá se to zbytečné, neboť ji ještě nikdo na zemi nedostal. Jak se jmenuje?
12. „Abych se dožil 90 let, musel bych žít ještě tři své „dosavadní životy,“ uvažoval mladík. Kolik mu bylo let?
13. Učitel koupil žákovi několik svazků naučného slovníku. Za všechny svazky zaplatil 216 euro. Jeden svazek stál šestkrát tolik, kolik bylo svazků. Kolik stál jeden svazek?

Správné odpovědi: 1. Jedno euro. 2. $545+5=550$. 3. $11+1+1+1$. 4. Šest! Chcete i vysvětlení? Protože i otec měl svou sestru. Mluví se o počtu všech sourozenců! 5. Mámou. 6. Mezi rty dej prst nebo nějaký předmět (papír...). 7. Ale ano. Na píšťalku připevni nafouknutý balón. 8. Ne! Neboť... 9. Hrušky byly dvě. Jedna spadla, druhá na stromě zůstala. 10. Jedna se dívala v neděli, druhá v pondělí. 11. Mořská nemoc. Dostává se jen na moři! 12. 22 a půl roku. 13. Svazků bylo šest a jeden stál 36 euro.

Co jsme prožili

Člověče, nezlob se!

V sobotu 7. března odpoledne, se v dolnoloučské Sokolovně konal historicky první turnaj v Člověče, nezlob se. Snad pro krásné počasí, které lákalo spíše do přírody, účast nebyla hojná, o to více však přátelská. Ani ne do hodiny a půl jsme již měli vítěze. Medailové pozice byli při slavnostním ceremoniálu odměněni unikátními cenami. Děkujeme farnímu úřadu za organizaci a všem, kteří jakýmkoliv způsob byli nápomoci při realizaci turnaje, i těm, kteří si přišli jen zahrát.

Putování po středověkých znamenitostech v povodí Svatky

Farnost Dolní Loučky, obec Dolní Loučky a Orel jednota Dolní a Horní Loučky pořádala 13. března přednášku Mgr. Aleše Flídra o dějinách našeho kraje s a sešlo se téměř sto zájemců historie. Děkujeme všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli ke krásnému setkání.

Opět jsme se vydali na toulky po středověkých znamenitostech, středověkých chrámech v našem kraji.

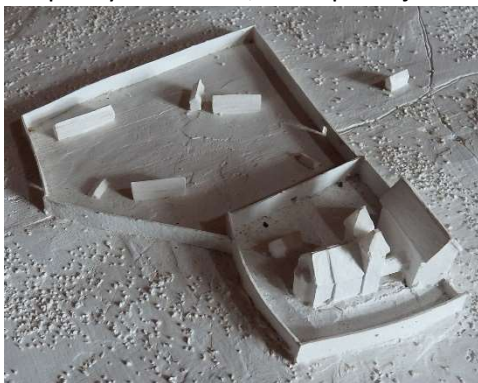
Kostely jsou nejvelkolepější díla, které tehdy obyvatelé vesnic postavili. Představují otisk času vrytý do kamene – kámen se stává dílem ke cti a chvále Boží. Chrámy s věží tvoří vertikálu ukazující směr, kde je náš cíl. Jsou to orientační body, které mohou vyvolat pocit soudržnosti, tradice možná i bezpečí... Kostel je pramen důležitý pro život farnosti.

Bylo nádherné naslouchat vyprávění o stavbách, které nám středověcí stavitelé zanechali, i o místech, kde tato díla již zanikla...

Tentokrát jsme se seznámili se **zaniklým hradiskem z doby Velké Moravy** poblíž lažáneckého pralesa nad soutokem Braníškovského a Pejškovského potoka. Na tomto nevelkém hradišti, kde se dochovaly jen malé zbytky valů,

byly nalezeny železné předměty – sekerka, opasek či ostruha. Ty dokládají přítomnost bohatších vrstev, protože železo bylo v té době velmi cenné.

Dalším zastavením naší cesty byla **starobylá kaple Matky Boží na Veveří**, která byla postavena okolo roku 1200. Blízko kaple byla i vesnice, která později zanikla, stejně jako raně gotický středověký dvorec, který stál patrně vedle kaple. Jeho přítomnost dokládá vstup na emporu – tribunu ve výši prvního patra, kde bývali přítomni i významní hosté. Kostelík má románskou apsidu a byl několikrát přestavován. Románský portál patřící mezi nejkrásnější na Jižní Moravě byl přesunutý v renesanci, kdy byla přistavěna boční loď. Pozoruhodný je i mariánský monogram ve štítě a kamenné masky. Stále živě kolující legenda o Templářích se nezakládá na skutečnosti. Templáři na Veveří nikdy nebyli. Velkou vzácností je deskový obraz Madony z Veveří, první deskový obraz na Moravě.

Ve 13. století vzniká blízko kaple i **královský hrad Veveří**, který byl mnohokrát přestavován. Mezi jeho nejstarší části patří břitová věž s přilehlým palácem. Je to jedna z největších hradebních věží u nás a díky svému tvaru, dokázala lépe odolávat střelám, které po jejím ostří sklouzávaly. Věž se tak nepoškodí.

Navštívili jsme také místo **zaniklého kostelíku sv. Klimenta u Lipůvky**, založeného na počátku 13. století, z něhož se dochovaly jen nepatrné zbytky zdí.

Nedaleko, v **kostele Všech svatých v Újezdě u Černé Hory**, se zachoval jeden z nejkrásnějších pozdně románských portálů, původně ještě větší. Málo známou skutečností je, že ve hřbitovní zdi se nacházejí čtyři středověké náhrobky z konce třináctého a počátku čtrnáctého století – nejrozsáhlejší soubor tohoto druhu na Moravě.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Svatoslavi pochází ze 13. století, má netypicky postavenou věž nad kněžištěm a dva portály. Při vstupu do kostela se nachází portál z pozdní gotiky. Takto podobné portály najdeme i na hradě Pernštejn. U druhého portálu, není datace přesně známa.

Kuřimský kostel sv. Máří Magdaleny má své ukryté tajemství. Zvenčí vypadá kostel barokně, ale vedle pozdně gotické věže se nachází románská zeď a v ní je zachované velké luxusní románské okno, které je možné shlédnout při výstupu na věž.

V blízkých **Moravských Knínicích v kostele sv. Markéty** se ve větší míře

zachovala jeho gotická podoba. Nejstarší zdivo v presbytáři pochází z období okolo roku 1235. V nádherné klenbě se nachází svorník s erbem pánů z Kunštátu, kterým roku 1366 obec patřila – kostel byl v tomto roce vysvěcen. Z této doby je nynější podoba kněžiště. Fresková výzdoba pochází z 15. století a pozdně gotická, později v baroku upravovaná věž má renesanční helmici a dotváří tak malebný vzhled chrámu.

Útulný **čebínský kostel sv. Jiří** má pozdně románskou loď a na půdě kostela jsou patrné zbytky románských oken. Nádherná křížová klenba, sedile a přítomnost pozdněgotických fresek dokládá bohatství vладыků z Čebína. V kostele je umístěna kopie Piety z Čebína, ale originál je umístěn v muzeu.

V **Malhostovickém kostele sv. Vavřince**, se nachází na oltáři pozdně gotická Madona. Současné výzkumy boří staré mýty. I když zde stál kostel pravděpodobně již ve 13. století, tak současná podoba je v podstatě novostavba z roku 1834, kdy byl starý kostelík stržen.

V úrodné boskovické brázdě se nachází i **Drasov, jehož kostel Povýšení svatého Kříže** má také pozoruhodnou minulost. Nejen, že kostel měl opevněný charakter do roku 1830, ale má i jedinečný soubor fresek a zachovalé sedile. Z věže, která vznikla koncem 15. století, byl ve vyšším patře průchod, který pravděpodobně vedl na obranný ochoz s podsebitím a střílnami. Takže kostel byl opevněný a sloužil jako ochrana před

nebezpečím. Opevnění vzniklo pravděpodobně okolo roku 1500, kdy byla vlna největšího opevňování kostelů po husitských a uherských válkách. Kostel sloužil jako útočiště obyvatel i majetku. Vrcholně gotické kněžiště zdobí mimořádně kvalitní fresky z Kristova a Mariina života. Mezi gotickými okny se nachází také výjimečný cyklus osmnácti světic – unikát na Moravě, jehož vznik souvisí s abatýší kláštera Porta Coeli, pod který Drásov patřil.

Nádherná díla středověkých stavitelů, která se dochovala až do dnešních dnů, jsou svědectvím „kamenných knih“, ale také svědectvím dobrého díla, které zanechává krásu v našem srdci, které se také může stát nádherným uměleckým dílem.

Pavla Caudrová

Jakým pokřtěným jste

Kněz, prorok nebo král? Odpovězte na několik otázek a objevte svůj profil pokřtěného

Každý z nás je povolán být „knězem, prorokem a králem“, ale naše povaha a osobní příběh nás často orientují spíše na jeden úkol. Při každé z následujících otázek odpovězte na to, co byste řekli nebo dělali na první pohled a nejspon-tánnějším způsobem. Je to test na lepší poznání sebe sama a na náš pokrok.

1. Tváří v tvář návrhu zákona, který ohrožuje úctu k životu:

- A) Modlíte se růženec na úmysl za politické lídry
- B) Zorganizujete petici na internetu
- C) Zdvojnásobíte svou pozornost vůči své rodině a blízkým, aby ve světě rostla láska

2. Váš kolega na pracovišti či v kanceláři je muslim:

- A) Naučíte se co nejvíce o jeho víře
- B) Budete s ním mluvit o Ježíši
- C) Ujistíte se, že ve firmě není diskriminován

3. Pro vás je dobrým rodičem:

- A) Ten, kdo odpouští svým dětem
- B) Ten, kdo jim dává příklad určité jednoduchosti života
- C) Ten, kdo umí být přítomen u každého

4. Vaším vzorem mezi světi je:

- A) Svatý František z Assisi, který si svléká šaty
- B) Svatá Terezie od Dítěte Ježíš, která se modlí za hříšníky
- C) Svatý Vincenc de Paul, který pracuje pro chudé

5. Uznávají vás pro váš talent:

- A) Usmiřovat
- B) Komunikovat
- C) Rozhodovat

6. Obdivujete komunity, které vznikly nedávno, jako například:

- A) Komunita svatého Egídia
- B) Malé sestry Božího Beránka
- C) Opus Dei

7. Dotýká se vás některá z těchto evangelních epizod:

- A) Uzdravení člověka slepého od narození
- B) Ježíš a obchodníci v chrámu
- G) Mytí nohou

8. Vaše aktivita ve farnosti:

- A) Animujete skupinu chvál
- B) Vedete evangelizaci od domu k domu
- C) Jste součástí pastorační rady

9. Na večeri, kde byl někdo tvrdě kritizován:

- A) Důrazně vyjádříte svůj nesouhlas
- B) Modlíte se za hosty a za tuto osobu
- C) Uvolníte diskusi pozitivním oceněním

10. Vaše modlitba:

- A) „Odpusť nám naše viny“
- B) „Přijď království tvé“
- C) „Chléb náš každodenní dej nám dnes“

Výsledky:

Pokud je označeno nejvíce A:

Váš přirozený profil je spíše kněžský. Mírotvorce se štědrým srdcem, rádi bráníte ty nejmenší. Ale abyste nebyli nasládlí, nezapomeňte vzít na sebe i další úkoly: milosrdenství není bez pravdy a spravedlnosti.

Pokud je označeno nejvíce B:

Váš přirozený profil je spíše profilem proroka. Jste odvážní a čestní, potvrzujete své přesvědčení a jste připraveni trpět za pravdu. Abyste se ale nestali příliš tvrdým v komunikaci, nezapomeňte, že máte i další úkoly: snažte se vidět to, co dobře funguje, a zachovejte určitou míru kontroly ve svých každodenních vyjádřeních.

Pokud je označeno nejvíce C:

Váš přirozený profil je spíše profilem krále: zodpovědný a užitečný, můžeme počítat s vaší spravedlností. Ale abyste se nestali autoritářskými nebo zvykovými, nezapomeňte přijmout i jiné úkoly: naučte se být při svých rozhodnutích smířliví a vycházet ven ze zaběhaných schémat.

(podle KN)

Mše svatá – z povinnosti, protože se to má, nebo z lásky k Ježíši?

„Nedělní mše svatá – jdu, protože se to má, z povinnosti? Anebo z lásky k Ježíši?“

To je otázka, která se dotýká samotného jádra naší víry.

Člověk totiž může být fyzicky přítomen v kostele, a přesto být srdcem daleko.

Může klečat, a přece prožívat duchovní chlad.

Může si „splnit povinnost“, ale nesetkat se s Bohem.

🔔 Když jdeš jen proto, že „se má“:

- srdce mlčí,
- mysl se rozptyluje,
- duše necítí oheň.

A Ježíš... čeká.

Ne na tvou fyzickou přítomnost – ale na tvou lásku.

🔔 **Když jdeš z lásky:**

- nechceš zmeškat setkání s Tím, který za tebe zemřel,
- nedokážeš si představit neděli bez Božího slova a chleba života,
- tvé srdce říká: „Nemusím, JÁ TOUŽÍM!“

Eucharistie není povinnost. Je to:

- oběť kříže, v níž Ježíš říká: „Toto je mé tělo, které se obětuje za tebe.“
- zmrtvýchvstalý Kristus, který tě sytí sám sebou,
- nebe na zemi, na němž se už nyní můžeš podílet,
- vrchol lásky, na který jsi zván každou nedělí – a dokonce každý den!

Citáty k rozjímání:

- 📖 sv. Jan Maria Vianney: „Kdybychom skutečně znali hodnotu mše svaté, zemřeli bychom láskou.“
- 📖 Ježíš svatě Faustyně: „Toužím po duších a chci je sytit svou láskou. A ony ke mně přicházejí lhostejně, jako by šly k něčemu mrtvému.“
- 📖 Katechismus Katolické církve (2181): „Ti, kteří bez vážného důvodu nepřistupují v neděli na mši svatou, dopouštějí se těžkého hříchu.“
- 📖 Církev však dodává: „Ne z donucení, ale z lásky máme mít účast na tomto prameni a vrcholu křesťanského života.“

Modlitba:

Ježíši, prosím tě, vezmi ze mne ducha náboženské povinnosti a vlej do mého srdce oheň lásky.

Chci jít na mši svatou ne proto, že musím, ale proto, že bez tebe nemohu žít.

Učiň mé srdce živou monstrancí –

ať je každé mé slavení Eucharistie

tichým „miluji tě“, které šeptá má duše.

Maria, přiveď mě k Synu.

Ať se neděle stane setkáním se Životem,

a ne jen splněním povinnosti. Amen.

(z internetu)

OTČE, UŽ NEBUDU CHODIT DO KOSTELA!

Mladý muž přijde za knězem a říká:

– Proším, otče, už nebudu chodit do kostela!

Kněz se ptá:

– Ano? Můžete mi říct proč?

Mladý muž odpovídá:

– Ach, otče, vidím tu ženu, která mluví špatně o jiné ženě, dvě další pomlouvají muže, který špatně přečetl čtení, jiní mluví o rozhádaném, falešně zpívajícím sboru, další si během mše prohlížejí zprávy na mobilu, nemluvě o jejich povýšeném a egoistickém chování mimo kostel...

Kněz odpoví:

– Máte pravdu. Ale dříve než kostel definitivně opustíte, rád bych vás poprosil o laskavost: vezměte si sklenici vody a třikrát s ní obejděte kostel, aniž byste upadl nebo z ní vylil vodu. Potom můžete klidně kostel opustit.

– To je jednoduché! – zvolá mladý muž.

Obejde třikrát kostel se sklenicí vody, vrátí se ke knězi a říká:

– Hotovo, tady máte svou sklenici vody.

Kněz se ho zeptá:

– Když jste obcházel kostel se sklenicí vody, všiml jste si, že by nějaká žena mluvila špatně o jiné?

– Ne.

– Viděl jste lidi, kteří jsou lhostejní k ostatním v kostele nebo v Církvi?

– Ne.

– Víte, proč jste si toho ničeho nevšiml? Protože jste se soustředil na sklenici ve svých rukou, abyste ji nerozbil a nevyлил z ní vodu. Víte... podobné je to i v našem životě. Když je naše srdce zaměřené na Krista, nemáme čas sledovat chyby druhých. Ten, kdo odejde z kostela kvůli chybám jiných lidí, do ní nikdy nepřicházel kvůli Ježíši.

(z internetu)

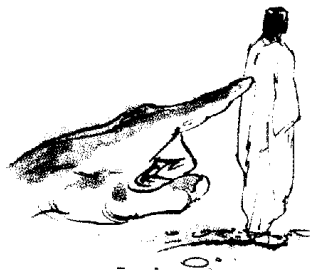
Chtěli jsme, aby odešel

Dcera evangelizátora Billyho Grahama se zúčastnila rozhovoru v programu "Early Show" a moderátorka Jane Claysonová se jí zeptala: "Jak mohl Bůh něco takového – jako 11.září 2001 dopustit?"

Anna Grahamová jí dala velmi hlubokou a moudrou odpověď. Řekla: "Věřím, že Bůh je hluboce zarmoucen tím, co se stalo, stejně jako my. Ale po léta jsme Bohu říkali, aby odešel z našich škol, z naší vlády a z našeho života. A protože Bůh je gentleman, věřím, že se podle toho zařídil. Jak můžeme čekat, že nám Bůh bude žehnat a ochrání nás, když ho žádáme, aby nás nechal na pokoji?"

Jak k tomu došlo?

- ☞ Myslím si, že to začalo, když si Madeline Murrayová – Harová stěžovala, že nechce ve školách žádné modlitby *a my jsme řekli OK.*
- ☞ Pak někdo řekl, že by bylo lépe, kdyby se Bible ve školách nečetla... Bible, která říká neza-biješ, nepokradeš a miluj svého bližního jako sám sebe. *A my jsme řekli OK.*
- ☞ Potom dr. Benjamin Spock začal tvrdit, že bychom neměli své děti trestat, když dělají něco špatného, protože bychom tak mohli zranit jejich mladé osobnosti a narušit jejich sebeúctu (syn dr. Spocka spáchal sebevraždu), a my jsme souhlasili: "Odborník určitě ví, co říká." *Tak jsme opět řekli OK.*
- ☞ Potom někdo řekl učitelům a ředitelům, aby netrestali naše děti, když jednájí špatně. A ředitelé řekli, ať žádný člen učitelského sboru netrestá žáky, když se chovají nepřístojně, abychom neztratili dobré jméno, a určitě nechtějí, aby je zažalovali. (Mezi výchovou a tlučením, fackováním, ponižováním a kopáním je velký rozdíl.) *A my jsme řekli OK.*
- ☞ Potom někdo řekl, dovolme našim dcerám, aby šli na interrupci, jestli chtějí, a že o tom ani nemusejí říct svým rodičům. *A my jsme řekli OK.*
- ☞ Pak řekl nějaký moudrý člen školské komise, že mládí je mládí, budou si stejně dělat co chtějí, takže dejme našim synům tolik kondomů, kolik si

řeknou, ať si jen užijí zábavy kolik chtějí. Nemusím přitom rodičům říkat, že je dostali ve škole. *A my jsme řekli OK.*

- ☞ Potom některý z vysokých úředníků řekl, že nezáleží na tom, co děláme v soukromí, když poctivě pracujeme. Zase jsme souhlasili a řekli, že nám nezáleží na tom, co člověk dělá v soukromí, včetně prezidenta, máme-li práci a naše ekonomika je v pořádku.
- ☞ Potom někdo řekl: "Vydávejme časopisy s obrázky nahých žen a nazvěme to dobré, realistické ocenění krásy ženského těla." *A my řekli OK.*
- ☞ Pak někdo posunul toto hodnocení ještě o krok dál a publikoval obrázky nahých dětí. Další krok učinil, když je zpřístupnil na internetu. *A my jsme řekli OK, vždyť se odvolali na svobodu projevu.*
- ☞ Potom přišel zábavní průmysl s tím, abychom vytvořili televizní programy a natočili filmy, které propagují rouhání, násilí a sex mimo manželství. Řekli: "Šířme hudbu, která pobízí lidi ke znásilňování, drogám, vraždám, sebevraždám a k přejímání satanských vzorů." A my jsme pověděli: *"Vždyť je to jen zábava, nemá to žádný negativní vliv, stejně to nikdo nebere vážně, tak proč to nezkusit."*

Člověk sklízí to, co zasel

A nyní se ptáme sami sebe, proč naše děti nemají svědomí, proč nerozlišují dobro od zla a proč pro ně není problém zabít cizince, svého spolužáka, nebo sebe. Kdybychom o tom déle přemýšleli a zadívali se hlouběji, možná bychom našli odpověď. Myslím, že to má hodně společného s tím, že "ČLOVĚK SKLÍZÍ TO, CO ZASEL"

"Drahý Bože, proč jsi nezachránil to malé děvčátko, které zabili ve třídě?"

S pozdravem zneklidněný žák.

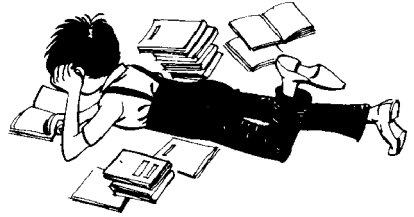

ODPOVĚĎ: "Drahý, zneklidněný žáku mám přístup do škol zakázán.

S pozdravem Bůh.

(z *pastorace.cz*)

Knižní okénko

Mike Schmitz, Bobby a Jackie Angelovi

Modli se, rozhodni se a už to neřeš

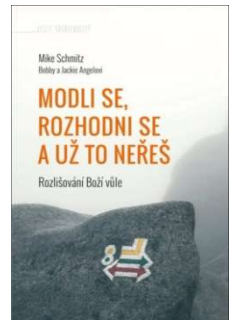
Svěží dílko (nejen) pro mladé o tom, jak rozpoznávat Boží hlas ve světě plném hluku a rozptýlení, jak rozlišovat Boží vůli pro svůj život a jak žít naplno v přítomném okamžiku.

„Někdy se mylně domníváme, že rozlišování Boží vůle se týká pouze otázky kněžství nebo řeholního života. Ať už tyto možnosti zvažuješ nebo ne, hledání Božího plánu je součástí života všech křesťanů. Tato kniha tě chce provést

procesem objevování toho, co pro tebe Bůh připravil, ať už řešíš, jakou zvolit školu, s kým chodit, kterým směrem se ubírat v kariéře nebo jaký si vybrat životní stav.“ (z úvodu autorů).

Vydalo nakladatelství Paulínky

cena 212,- Kč

Hallie Lord

Neboj se...to se snadno řekne!

Vtipné, ale i hluboké svědectví autorky o tom, jak se učila zápasit s vlastním strachem a nedůvěrou, že se Pán doopravdy stará. Její příhody a zkušenosti z každodenního života oslovují především ženy žijící v rodinách, ačkoli poselství, které z nich čerpá, má univerzální platnost.

Vydalo nakladatelství Paulínky

cena 229,- Kč

Od ariánství přešel ke katolické víře. Stal se burgundským králem. Byl energickým mužem, který horlivě upevňoval křesťanství ve své zemi. Jednou těžce podlehl své prudké povaze. Uvěřil pomluvě, že mu syn usiluje o život, a nechal ho zardousit. Vzápětí však uznal svou vinu a činil pokání. Vyprosil si od Boha milost, aby směl odpykat svou vinu na zemi. Po roce byl zajat Franky a po věznění v Orleansu zavražděn i s rodinou vhozením do studně.

Je patronem: kajících, Českého národa, diecéze Mnichov – Freising, Cremony; zván při bahenní zimnici a onemocnění kýlou.

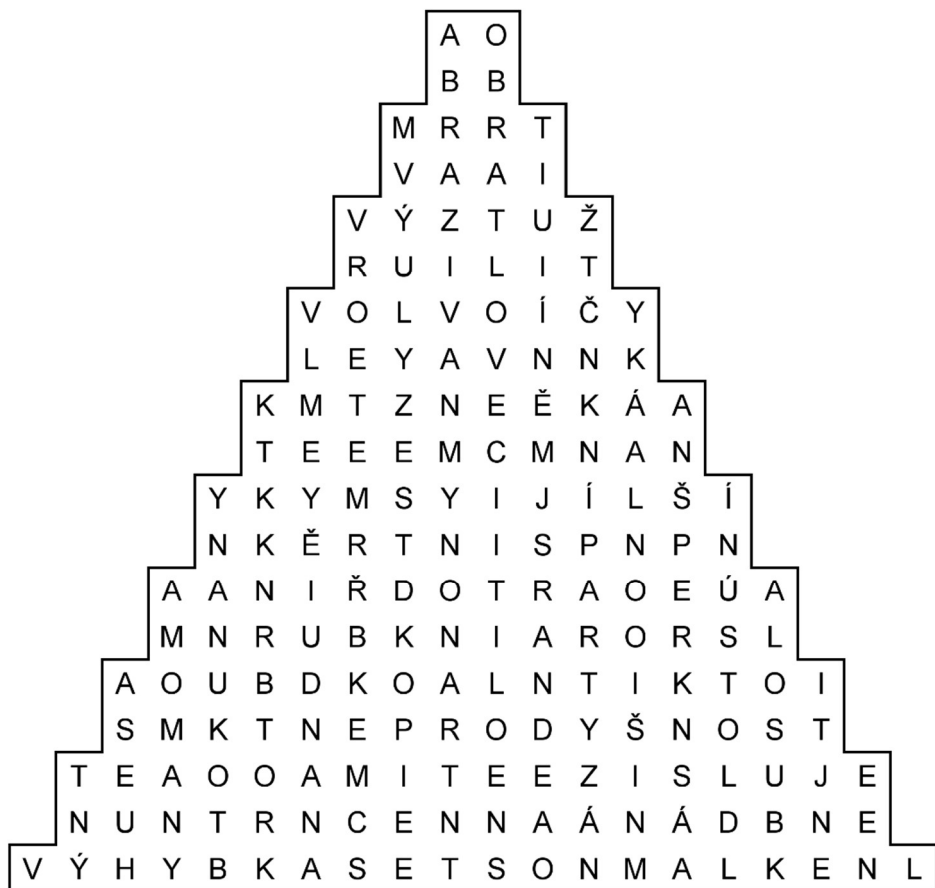
PŘEDSEVZETÍ, MODLITBA

Nikdy nebudu zoufat, ale vědom si zla hříchu budu se snažit mu předcházet. Začnu sebevýchovou, zvláště pokud to má povaha potřeby. Za obzvláště důležité budu považovat modlitbu na ochranu před hříchem.

Vyslyš, Bože, naše prosby a dej, ať nás příklad svatého _____ vede k pravému pokání, abychom poznali radost z dokonalého smíření s Tebou. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

Jméno této světce je:

--	--	--	--	--	--	--	--

abraziva; aerobik; ankety; anonym; aroma; buřty; busola; dřina; islám; jmění; kašna; klouzat; knoty; kopie; lejstro; matička; meteor; mniši; mutace; nandu; neklamnost; neměnnost; neolit; neprodyšnost; notes; obratlovec; okoun; omany; osení; partyzán; rande; rauty; rumen; sintr; sluje; smyky; šperk; tmeliti; úplně; volvo; výhybka; výztuž; vzlínání

CESTA LÁSKY

DOKONALÁ LÁSKA

Láska je nádherná. Hřeje nás u srdce, dává nám radost, činí náš svět krásným.
Každý z nás je někým milován a někoho miluje.

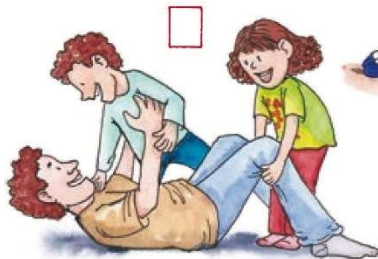
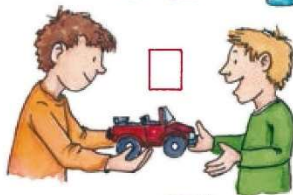
Nakresli si nebo napiš do srdíček, kdo miluje tebe a koho miluješ ty.

Jak víme
že nás má
někdo rád?

**Označ srdíčkem ty situace,
které podle tebe znamenají,
že někdo má někoho rád.**

Říká nám „ty jsi můj/moje milovaný/á, chci bydlet ve tvém srdci“.

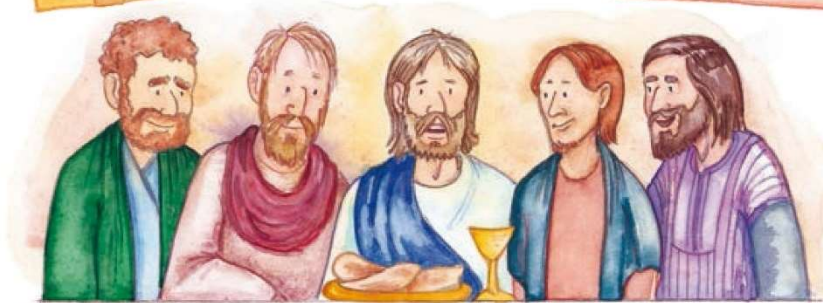
Všechno nám odpouští.

Přestože my lidé se navzájem máme velmi rádi, nikdo z nás neumí milovat tak jako Bůh. On je pro nás vzorem jak milovat. Každý den nás překvapuje svými dary a chce nám být stále nablízku.

Zakroužkuj ty projevy Boží lásky, které se ti nejvíc líbí.

Dává nám krásně západy slunce, aby potěšil naše oči.

Miluje nás takové, jací jsme – s našimi dobrými i špatnými vlastnostmi.

Ježíš během Poslední večeře řekl učedníkům tato slova o lásce:

Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem: jak jsem já miloval vás.

(Jn 13,34)

Učedníci prožívali s Ježíšem nádherné chvíle a cítili, že je má velmi rád. Netušili však, co se stane v nejbližších dnech – jak velká je ve skutečnosti Ježíšova láska k lidem. Jeho láska je dokonalá a nekonečná. Ježíš zemřel za všechny lidi, vstal z mrtvých, a tak nám všem otevřel nebe. Každého z nás zná a volá nás jménem. Chce, abychom žili v jeho lásce a přinášeli ji i jiným.

Svou lásku nám Ježíš prokazuje i tím, že nám dává sebe sama v:

Vylušti rébus a najdeš odpověď.

Popřemýšlej a napiš, jak můžeš naplnit Ježíšova slova o vzájemné lásce tam, kde právě jsi.

Věděli jste?

V roce 2008 se v Makedonii odehrál zajímavý soudní proces. Místní včelař Zoran Kiseloski měl dlouhé měsíce problémy s medvědem, který se potuloval po okolí při hledání obživy se pravidelně zaměřil na jeho včelí úly. Medvěda se snažil odehnat osvětlením svého areálu a pouštěním srbské folkové hudby. Chvilí to mělo účinek, ale poté, co se mu pokazil generátor, už neměl jako plašit medvěda světlem a hudbou. Zoufalý včelař se proto rozhodl zvířecího záškodníka zažalovat za krádež medu. Soud ve městě Bitola medvěda uznal vinným. Když neměl žádného majitele a patřil mezi chráněné živočišné druhy, soud rozhodl, že škodu ve výši přibližně 2 200 eur včelaři uhradí stát. O netradičním soudním případě informovala i televize BBC.

(podle KN)

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Biblické hodiny

Nový cyklus s názvem *Svátości v Bibli*. Setkání pokračují ve středu 15. a 29. dubna po mši svaté v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Prosby za úrodu

25. dubna v Dolních Loučkách. Přesnější informace předcházející neděli v ohláškách.

Pouť v Olší

24. dubna v 17:00 mše svatá ke cti sv. Jiří – možnost získat plnomocné odpustky po splnění obvyklých podmínek.

26. dubna v 8:00 poutní mše svatá.

Změna vyhrazena

Milé maminky, babičky, prababičky, přijměte pozvání na

Den Matek

v neděli 10. května 2026 od 15:00 hodin na farním dvoře

V 15:15 se můžete těšit na vystoupení našich nejmenších.

K tanci i poslechu zahraje „Dejna a spol.,“

Pro oslavenkyně je připravený malý dárek.

Pro všechny sladké i slané občerstvení.

Pivo, víno, káva, čaj, limo.

Těšíme se na Vás i s vaším mužským doprovodem.

Při nepříznivém počasí bude akce v Orlovně.

* * * * *

Úklid fary

Hledáme nové pomocnice, zejména z řad mladších ročníků, na úklid fary v Dolních Loučkách.

Uklízí se přibližně 1x za 2 měsíce (z toho 2x větší úklid včetně oken).

Bližší informace a přihlášení na tel. č. 776 672 023.

Děkujeme.

Eva Ch.

Něco na závěr...

V jednom kostele měli pamětní knihu, která byla na stolku u vchodu a návštěvníci do ní kromě jména rádi psali i poznámky. Jednou se tam objevil zápis: „Váš kostel je pěkný, ale moje dívka je pěknější!“

Místnímu duchovnímu správci to nedalo a napsal mu tam odpověď: „Počkej, až tvoje dívka bude tak stará, jako náš kostel!“

Na venkovskou faru přijde tulák a spustí: „Jsem věřící, prosím si o almužnu.“

„Tak alespoň udělejte kříž, když jste věřící,“ vybídne ho farář.

„Ve jménu Otce i Ducha svatého.“

„A kde máte Syna?“

„Tam na dvoře si prohlíží slípky.“

Lukášek ještě neměl tři roky, ale už chodil s rodiči do kostela. Když jednou viděl, jak kněz po sv. přijímání vytírá kalich, pošeptal mamince do ucha: "Až umeje nádobí, tak půjdeme domů, vid'."

"Tak jaká byla zkouška?"

"Velice nábožná."

"Jak to, nábožná?"

"No, profesor v černém, já v černém, profesor položil otázku, já se pokřižoval, za chvíli jsem odpověděl a on se pokřižoval."

Apokryf ze zasedání Velerady

Jeruzalém, Velký pátek 30(?) po Kr.

Kaifáš: Josefe, tys půjčil těm galilejským svou vlastní hrobku?!

Josef Arimatejský: No jo, půjčil... Ale jenom na víkend!

„Volám ti, jen abych ti řekl, že jsi to nejlepší, co mě v životě potkalo, a že tě moc miluji.“

„Pane, dovolal jste se do pivovaru.“

„Ano, já vím.“

Manželé leží na gauči. Manželce přijde zpráva a tak se zvedne. Přečte si, od koho je, a píše jí manžel: „Když už jsi se zvedla, tak mi dones z lednice pivo...“

Začal jsem držet dietu. Jako první jsem se zbavil všech nezdravých jídel v baráku. Bolí mě břicho, ale bylo to hrozně dobré.